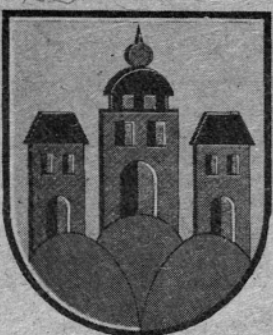

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

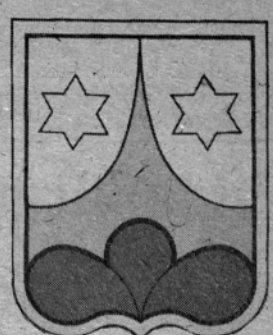
Savinjske

Glasilo socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Mozirje

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Poštna plačana v gotovini

XIV
Leto XII
Številka 1
Januar 1982O družbenoekonomskem
razvoju za leto 1982

Na osnovi ciljev, ki izhajajo iz srednjeročnega plana in na osnovi predvidevanj v kakšnih ekonomskih in drugih razmerah bomo gospodarili letošnje leto, sprejemamo resolucijo o družbenoekonomskem razvoju.

Pri planiranju gospodarskega razvoja v letu 1982 se soočamo z mnogimi ekonomskimi neskladji. Ta niso značilna samo za našo državo pač pa se ves svet spoprijema z gospodarsko stagnacijo. Razmere pri nas so malo težje, kajti za letošnje leto smo si zadali krepko nalogo večje uresničevanje zunanjetrgovinske bilance, prednostni razvoj kmetijstva in energetike. Bolj kot doslej se bomo morali zavedati, da je akumulacija družbena in da bomo morali dejansko bolj združevati lastna in tuja sredstva za prednostna vlaganja. To pa ne pomeni, da bi v tem obdobju zanemarili notranje rezerve, tehnološke izboljšave in investicije. S poostrenimi kriteriji investiranja, delitve sredstev za osebne dohodke, gibanje skupne in splošne porabe, želimo vzbuditi razmišljanje vseh zaposlenih, kako izboljšati storilnost dela, ker samo to dolgoročno omogoča donosno gospodarjenje. V naši občini bomo prednostno razvijali letošnje leto kmetijstvo. S pridobivanjem več in kakovostnejše osnovne krme bomo lahko povečali tržne viške kmetijskih proizvodov. Pričakujemo, da bomo z ekonomskimi ukrepi zagotovili donosnejše pridelovanje hrane tudi v hribovitem svetu.

Nedvomno bi moralo biti letošnje leto premalo za razvoj turizma. Sprejeti bi morali vsakega turist iz gradnje turističnih objektov, pri čemer bi naj sodelovala vso gospodarstvo v občini in zainteresirani partnerji izven nje.

V lesni industriji moramo priti do enotnega razvojnega koncepta in narediti vse za zmanjšanje izgube v tov. lvernih plošč.

Specifičnih problemov in nalog drugih gospodarskih dejavnosti ne bi naštevale, ker so več ali manj skupne in v osnovi odraz sedanje gospodarske situacije. Vso skrb bomo morali posvečati nemoteni proizvodnji zaradi česar bomo morali povečati izvoz na konvertibilnem tržišču najmanj za 10%. Izvzel bi le malo gospodarstvo, kjer bi morali sistematičneje razvijati predvsem storitveno obrt. Zanj bi morali pridobiti del sredstev od povečanih davčnih obremenitev. Proizvodno obrt pa bomo morali bolj dohodkovno in tehnološko vključiti v združeno delo.

Neugodne gospodarske razmere terjajo varčno trošenje sredstev za družbene dejavnosti. Skupna poraba bi naj kar za 25% zaostajala za dohodki v gospodarstvu. To pomeni, da bodo letos tudi prispevne stopnje manjše. Kljub temu pa ne bi smeli zmanjšati družbeni

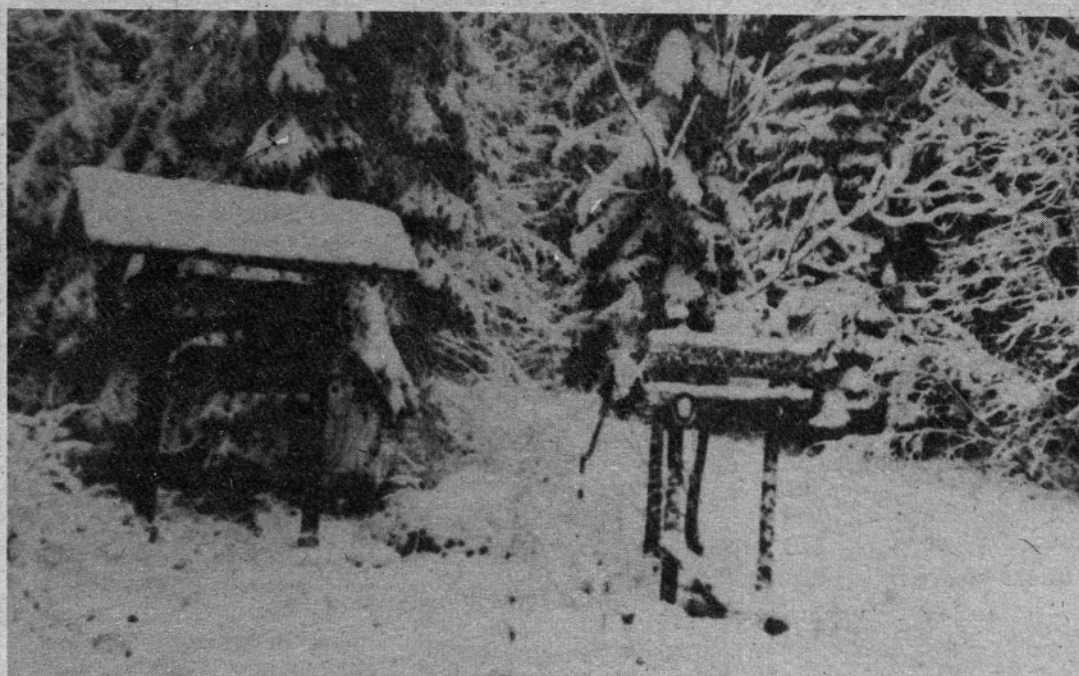
standard. V otroškem varstvu bomo obdržali nespremenjeno razmerje med udeležbo staršev in sredstvi SIS-a. Pri izobraževalni skupnosti načrtujemo letošnje leto celodnevno šolo v Gornjem gradu. Skupnost socialnega varstva pa bo nadpovprečno povečala denarne pomoči, da bi se bolj približali slovenskemu povprečju. Verjetno bodo najtežje razmere v zdravstveni skupnosti. Iz letošnjega leta prenašamo del nepokrite izgube, pa tudi drugi podatki nam kažejo, da z zbranimi sredstvi v letošnjem letu ne bomo mogli pokriti vseh stroškov, če ne bomo uspeli bistveno spremeniti naš odnos do zdravstva. Raziskovalna skupnost doslej ni zaživela, pričakujemo pa da bomo s pomočjo društva inženirjev in društva ekonomistov spodbudili raziskovalno dejavnost.

Stabilizacija bo imela svoj odraz tudi v stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu. Zgradili bomo verjetno nekaj manj stanovanj kot smo načrtovali v srednjeročnem planu. Pri komunalni dejavnosti bomo nadaljevali z izgradnjo kolektorja. Sredstev za kolektivno komunalno porabo ne bomo združevali po višji stopnji, čeprav imamo mnogo skupnih komunalnih problemov. Zato pričakujemo, da bodo letošnje leto krajevne skupnosti še bolj dejavne pri uresničevanju samoupravnih odnosov kot tudi pri organiziranju skupnih akcij, kjer prihaja bolj do izraza naša volja kot pa pomanjkanje finančnih sredstev.

Takšne gospodarske razmere bodo nedvomno pogojevale sorazmerno nizko stopnjo gospodarske rasti. Ta bo znašala 3 do 4%. Zaradi tega pričakujemo, da bo povečanje zaposlenosti komaj približno 2%. Stremeti bomo morali predvsem k zaposlovanju mladih in kreativnih ljudi. Smelo lahko trdim, da jih primanjkuje v vseh delovnih organizacijah. Ne smemo dovoliti, da bi delovni kolektivi zaprli vrata za sposobne in dela voljne ljudi. Zmanjšati pa bomo morali zaposlovanje na režijskih in administrativnih delih. V tem smislu bo morala zaživeti tudi svobodna menjava dela, kajti preiti moramo od povprečnega nagajevanja po delovnih mestih na nagajevanje po opravljenem in družbeno priznanem delu. V tem smislu mora zaživeti tudi materialna in materialna odgovornost za realizacijo samoupravnih sprejetih odločitev.

Cilji in naloge, ki si jih postavljamo za letošnje leto so gotovo zahtevni, a vendar uresničljivi. Potrebno je nam le spoznanje, da bomo le z dobro organiziranim delom, kjer bomo ovrednotili svoje znanje, sposobni narediti tisto, kar si vsak in vsi skupaj želimo.

Predsednik
izvršnega sveta
SO Mozirje
dipl. oec.
ANTON VRHOVNIK

Vodilni v družbenopolitičnih
organizacijah

V tem letu bodo opravljene nekatere kadrovske spremembe v vodstvih družbenopolitičnih organizacij v občini. To je potrebno zaradi poteka mandatnega obdobja posameznikom, pa tudi zaradi prevzema drugih dolžnosti.

V februarju 1982 bodo na volilni seji občinske konference ZKS Mozirje izvolili novega sekretarja in predsednika. Za predsednika je predlagan Anton Boršnik iz Glina, za sekretarja pa Bogomir Strašek iz Kovinarstva Ljubno. Predsedniške na-

loge bodo opravljane nepoklicno.

Zaradi prevzema dolžnosti direktorja TOK opravlja od 1. 1. 1982 naloge predsednika občinske konference SZDL Jože Kumer nepoklicno. Ko bo v aprilu letos volilna konferenca, bodo izvolili novega predsednika. Na to mesto je evidentiran Hinko Čop. Za opravljanje nalog sekretarja OK SZDL pa je evidentirana ponovno Rezika Plaznik.

V občinskem svetu Zveze sindikatov bodo opravljene voli-

tve v marcu letos. Za predsednika občinskega sveta je evidentiran Marko Purnat iz MGA Nazarje, ki naj bi opravljal te naloge nepoklicno. Za sekretarja pa je evidentiran Franjo Gerdina.

V vodstvu mladine in Zveze združenj borcev NOV se ne predvideva sprememb.

Sindikati dosledni

Na seji občinskega sveta Zveze sindikatov so obravnavali uspehe in težave v gospodarjenju za devet mesecev preteklega leta (1981). Sprejeli so tudi sklep o izvedbi občinskih zborov, volilnih sej in konferenc v osnovnih organizacijah sindikatov.

Posebno razprava o gospodarjenju je bila zelo pestra in zanimiva. Bilo je mnogo kritičnih pripomb na določena odstopanja in razne neustreznosti pojave. Končno so strnili vse v naslednjih sklepih:

Vse OZD, ki so kršile družbenega dogovora so dolžni do konca leta izravnati preveč izplačane OD v obdobju devetih mesecev letošnjega leta. To velja tudi za DO Elkorj Mozirje.

Predsedstvo je nadalje obravnavalo vlogo in obrazložitev VEZ — Komunalno podjetje Mozirje in sprejelo stališče, da

se jim zaradi objektivnih razlogov izjemno odobri prekoračitev za 9% v l. 1981. Sprejelo je tudi sklep, da je ta OZD v l. 1982 dolžna odpraviti vse slabosti, ki ovirajo doseganje boljših finančnih rezultatov in da mora v l. 1982 v celoti spoštovati določila družbenega dogovora.

Poslovna skupnost RA — MA mora Predsedstvu OSZS Mozirje predložiti pregled izplačanih OD za vsako delovno mesto posebej do vključno mesec december.

Zahtevati od družbenega pravnika samoupravljanja, da da, na podlagi samoupravnih splošnih aktov, ki jih je zahteval od Poslovne skupnosti, celovito oceno samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov med Poslovno skupnostjo RA — MA in VEZ — Komunalno podjetje Mozirje.

Preobrazba
skupščin
SIS

Nova organiziranost skupščinskega sistema v samoupravnih skupnostih naj bi zagotovila samoupravno dogovarjanje v vseh zadevah skupnega pomena med uporabniki in izvajalci. Pomeni pa hkrati vsiljevanje z zakonskimi predpisi. Do določenih sprememb bo torej prišlo tako pri skupnostih družbene, kot materialne proizvodnje. V bistvu gre torej za to, da uporabniki določajo o obsegu storitev družbenega pomena, ta pa mora biti vsiljen z gmotnimi možnostmi v posameznih interesnih skupnostih ob upoštevanju načela vzajemnosti in solidarnosti. Obratno pa so izvajalci vezani pri obsegu storitev in pri zadovoljevanju lastnih potreb na gmotni položaj uporabnikov in družbene skupnosti. Skratka o vsem naj bi odločala izključno skupščina, tako bi bila izključena možnost odločanja posameznikov, kar je bilo v oblikah, ki smo jih doslej uveljavljali vendarle do določene mere možno.

Kakšna bo preobrazba? Skupščine ne bodo imele več izvršnih odborov in bodo torej hkrati združevale odločanje in izvrševanje sprejetih nalog. Kot strokovna telesa pa bodo oblikovani odbori in po potrebi komisije, ki pa ne bodo imele moči odločanja, bodo torej le predlagali skupščini določene ukrepe, ta pa jih bo ali potrdila ali zavrnila.

Načrti v
kmetijstvu

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga združuje 680 kooperantov v 11 zadrugah enotah v dolini. Za strokovno sodelovanje s kmeti in za napredek v proizvodnji imajo v zadrugi posebevalno službo. Uspehi skupnega dela so vidni, vendar s tem še niso zadovoljni, saj si v zadrugi postavljajo cilj vključiti še kakih 120 kmetov v kooperacijsko povezovanje.

Direktor inž. Lojze Plaznik meni, da bodo v večji meri vključili kmečke žene proizvajalke, saj se uvaja pomembna socialna pridobitev zanje, nadomestila za porodniške dopuste. Tako se bodo bolj izenačevale z ostalimi ženami pri nas.

Ko smo govorili o srednjeročnih nalogah je bilo poudarjeno, da se bo uveljavljala glavna usmeritev — govedoreja, mleko, pitanje in plemenska reja. Za bolj težko dostopne višinske kmetije pa bodo poskrbeli dodatno še z ovčami. Skratka naslonili se bodo na lastne vire krme! Pri tem pa računajo s povečanjem črede za 200 glav, enako tudi v plemenski reji in pitanju. Pričakujejo količino odkupljenega mleka za 200.000 litrov več, kar bi skupaj pomenilo 8.500.000 litrov. Narasčanje količine mleka je počasnejše kot v preteklih letih, pač zaradi porušitvi razmerij v cenah. V ovčarji načrtujejo povečanje stalaža plemenskih živali na 1330. Ta vrst živinoreje postaja zanimiva, ker se domača industrija v večji meri poteguje za domačo volno, čeprav ni dovolj kakovostna in jo bodo morali še vedno mešati z uvoženo. Sicer pa je treba vedeti, da predstavlja volna le 10%, meso pa 90% vrednosti živali. Zato bodo poskrbeli za križanje z rusko pasmo romanovska. Potomci predstavljajo izrazito mesno proizvodnjo, v tej reji je več dvojčkov in trojčkov. Seveda bo potrebno izvajati strokovno odbiro živali!

Mnogo dela čaka zadrugne še v prizadevanjih za boljše izkoriščanje obdelovalne zemlje. Od 7000 ha je kakih 5% nezadostno obdelane in slabo izkoriščene. Največkrat zaradi starejših ljudi, ki zemlje ne morejo bolje obdelovati, pa tudi dediči marsikdaj zavirajo razvoj. Polno lukenj je v naših predpisih, te pa s pridom izkoriščajo neodgovorni ljudje. Stvari so takšne, da ocenjujejo kot možno, da bi zemlja ob dosledni smoterni obdelavi lahko dala enkrat več! Posređi so še drugi vzroki, nenazadnje alkoholizem in špekulacije z lesom.

Skupaj z zemljiško skupnostjo bodo izboljšali zamočvirjena zemljišča, preko 300 ha pašnikov, kar bi samo pomenilo kakih 20% več pašne živine. Celo iz gorenjske kmetijske zadruge se zanimajo za pašo pri nas. Takšno je pač zanimanje za planinsko pašo!

Pravilno koriščenje zemlje bi morali ostreje nadzirati in najti oblike, ki bi prisilile lastnike, da poskrbijo za obdelovanje. Ne smemo več dajati potuho raznim ljudem, ki so si priborili status kmeta, pri tem pa bi bili užaljeni če bi jih kdo imenoval „kmet“. V bitki za hrano in gospodarsko ustalitev ne more biti pogledov skozi prste!

Vabimo k ogledu

SPOMINSKE SOBE
OSVOBODILNEGA BOJA
V GORNJI SAVINJSKI DOLINI!

Ogled je možen vsak torek med 15. in 18. uro v 2. nadstropju novega prizidka Kulturnega doma v Mozirju. Vstopnine ni. Skupinski ogledi so možni po dogovoru prek telefona 831-609. Šolska vodstva vabimo, da predvideni ogled pismeno napovedo na naslov Arhiv kulturne skupnosti Mozirje, kulturni dom.

Vabimo k obisku borce, aktiviste in druge udeležence osvobodilnega gibanja, seveda pa priporočamo ogled vsem občanom!

Evidentirani možni kandidati za skupščinska telesa

V postopku priprav na skupščinske volitve, ki bodo marca letos, smo v občini Mozirje konec decembra lanskega leta zaključili evidentiranje možnih kandidatov za nosilce delegatskih in vodilnih funkcij. Kandidate za najodgovornejše funkcije so evidentirali v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah, društvi in družbenih organizacijah. Rezultat tako množične vključitve delovnih ljudi in občanov v postopek evidentiranja je izredno pozitiven in se kaže v številnih predlogih kandidatov za nosilce različnih funkcij.

Predsedstvo občinske konference SZDL Mozirje je že v začetku decembra oblikovalo izmed evidentiranih prvi predlog možnih kandidatov za nosilce najodgovornejših funkcij. Predlog je posredovalo v obravnavo vsem Izvršnim odborom osnovnih organizacij sindikata v TOZD in predsedstvom krajevnih konferenc SZDL v KS. Navedeni organi so predlog obravnavali ter nanj dali pripombe. Pripombe je predsedstvo obravnavalo na seji dne 6. 1. 1982 in jih delno upoštevalo pri sestavi spremenjenega predloga možnih kandidatov za nosilce delegatskih in vodilnih funkcij v skupščini občine in skupščinah SIS. Predsedstvo OK SZDL je na tej seji tudi sklenilo, da tako oblikovan predlog posreduje v javno razpravo. Skladno s rokovnikom o izvedbi predkandidacijskih, kandidacijskih in volilnih opravil traja javna razprava do seje temeljnih kandidacijskih konferenc, ki bodo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih potekale v času od 20. januarja do 5. februarja letos, oziroma do prve seje občinske kandidacijske konference, ki bo predvidoma 22. 2. 1982.

Predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce delegatskih in vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah SIS je naslednji:

SKUPŠČINA OBČINE:

- predsednik skupščine: **Plaznik Alojz**, roj. 1941, dipl. ing. agr. zaposlen ZKZ Mozirje
- podpredsednik skupščine: **Rakun Jože**, roj. 1944, lesni razvrščevalec, zaposlen OK ZKS Mozirje
- predsednik Družbenopolitičnega zbora: **Požarnik Matevž**, roj. 1926, upokojenec
- podpredsednik Družbenopolitičnega zbora: **Veber Jožica**, roj. 1948, komercialni tehnik zaposlena Savinja Mozirje
- predsednik Zbora združenega dela: **Tepec Marija**, roj. 1952, komercialni tehnik zaposlena DO VEZ Mozirje
- podpredsednik Zbora združenega dela: **Pečovnik Alojz**, roj. 1949, strojni tehnik zaposlen Kovinarstvo Ljubno
- predsednik Zbora krajevnih skupnosti: **Štiglic Franc**, roj. 1938, politolog, zaposlen Kovinarstvo Ljubno
- podpredsednik Zbora krajevnih skupnosti: **Rojtn Stane**, roj. 1944, strojni tehnik zaposlen SMREKA Gornji grad

IZVRŠNI SVET:

- predsednik: **Miklavc Franc**, roj. 1937, ing. lesarstva, zaposlen SO Mozirje
- podpredsednik: **Finkšt Franc**, roj. 1943, dipl. oec. zaposlen Gorenje Velenje
- člani: **Zager Rudi**, roj. 1930, višji upravni delavec, zaposlen SO Mozirje
- Ziher Anka**, roj. 1941, pravnik, zaposlena SO Mozirje
- Klemenak Robert**, roj. 1958, ekonom. tehnik, zaposlen Turist Mozirje
- Tratnik Franc**, roj. 1935, dipl. ing. les., zaposlen GLIN Nazarje
- Flaker Jože**, roj. 1949, dipl. oec. zaposlen GLIN Nazarje
- Cigale Miro**, roj. 1940, strojni tehnik, obrtnik

Purnat Ivan, roj. 1943, učitelj predem. pouka, OŠ Gornji grad

Supin Leopold, roj. 1952, ing. gradbeništva, zaposlen Gradbenik Ljubno

Poznič Jože, roj. 1947, dipl. ing. gozd., zaposlen SO Mozirje

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI:

Vzgoja in izobraževanje:

— predsednik skupščine: **Valte Franc**, roj. 1940, dipl. oec. zaposlen GG Nazarje

— podpredsednik skup.: **Bele Miran**, roj. 1955, absol. FSPN zaposlen DU Mozirje

— predsednik zbora uporabnikov: **Grohar Bogdan**, roj. 1951, učitelj predm. pouka, Kovinarstvo Ljubno

— predsednik zbora izvaj.: **Rakun Ivica**, roj. 1949, učitelj predm. pouka, OŠ Mozirje

— predsednik odbora za pripravo in nadzor izvajanja programa: **Pintar Rajko**, roj. 1953, profesor, OŠ Ljubno

Otroško varstvo:

— predsednik skupščine: **Pajk Zlatko**, roj. 1951, delovodja MGA Nazarje

— podpredsednik skupščine: **Atelšek Jerca**, roj. 1958, vzgojiteljica zaposlena VVZ Mozirje

— predsednik zbora uporabnikov: **Rozenstein Stanka**, roj. 1951, dipl. pravnik, GLIN Nazarje

— predsednik zbora izvajalcev: **Zvipelj Ivana**, roj. 1955, vzgojiteljica VVZ Mozirje

— predsednik odbora za razvoj in sporazumevanje: **Dobovičnik Darja**, roj. 1955, absolvent VEKS, zaposlena SO Mozirje

— predsednik odbora za nadomestila: **Krajner Majda**, roj. 1945 med. sestra, ZD Nazarje

Socialno skrbstvo:

— predsednik skupščine: **Miklavc Angelca**, roj. 1924, upokojenka

— podpredsednik skupščine: **Naglič Minka**, roj. 1957, social. delavka, OK ZSMS Mozirje

— predsednik zbora uporabnikov: **Zidarn Jelka**, roj. 1934, višja medicinska sestra

— predsednik zbora izvajalcev: **Zunter Dunja**, roj. 1952, socialna delavka, SIS Mozirje

— predsednik odbora za koordinacijo in svobodno menjavo dela: **Rakun Anka**, roj. 1953, ekonomist, Kovinarstvo Ljubno

— predsednik odbora za nadomestila in pomoči: **Pečovnik Jožica**, roj. 1929, upokojenka

Socialno varstvo:

— predsednik skupščine: **Venec Anton**, roj. 1943, profesor, OŠ Mozirje

— predsednik IO: **Slapnik Mija**, roj. 1950, višji upravni delavec SIS Mozirje

Kulturna skupnost:

— predsednik skupščine: **Kranjc Andrej**, roj. 1949, strojni tehnik, Kovinarstvo Ljubno

— podpredsednik skupščine: **Podpečan Martina**, roj. 1936, učitelj predm. pouka, OŠ Gornji grad

— predsednik zbora uporabnikov: **Mavrič Alojz**, roj. 1933, manipulant, TOZD GG Gornji grad

— predsednik zbora izvajalcev: **Kralj Lenka**, roj. 1943, predmetni učitelj, OŠ Ljubno

— predsednik odbora za varstvo kulturne dediščine: **Videčnik Aleksander**, roj. 1921, višji upravni delavec

— predsednik odbora za plan in izvajanje programov: **Sirko Peter**, roj. 1942, ekonomist, ELKROJ Mozirje

Telesna kultura:

— predsednik skupščine: **Vuga Franc**, roj. 1943, učitelj predm. pouka, zaposlen OBC Štab TO Mozirje

— podpredsednik skupščine: **Omladič Franc**, roj. 1927, upokoj.

— predsednik zbora uporabnikov: **Dobovičnik Danilo**, roj.

1952 strojni tehnik, Kovinarstvo Ljubno

— predsednik zbora izvajalcev: **Venišnik Jože**, roj. 1933, učitelj predm. pouka, OŠ Gornji grad

— predsednik odbora za telesno vzgojo, šport in rekreacijo: **Trogar Pavla**, roj. 1922, upokojenka

— predsednik odbora za planiranje finance in kadrovske zadeve: **Novak Zdravko**, roj. 1936, učitelj predm. pouka, OŠ Mozirje

— predsednik odbora za objekte in investicije: **Mikek Alojz**, roj. 1937, KV zidar, zaposlen Gradbenik Ljubno

Zdravstvo:

— predsednik skupščine: **Kumer Jože**, roj. 1945, dipl. oec. zaposlen TOK Nazarje

— podpredsednik skupščine: **Časl Jože**, roj. 1949, dipl. oec. zaposlen ZKZ Mozirje

— predsednik zbora uporabnikov: **Videčnik Aleksander**, roj. 1920 upokojenec

— predsednik zbora izvajalcev: **Urlep Franc**, roj. 1928, zdravnik TOZD Zdravstvo Mozirje

— predsednik odbora za svobodno menjavo dela: **First Franc**, roj. 1932, dipl. ing. gozd., zaposlen GG Nazarje

— predsednik odbora za varstvo pravic uporabnikov: **Prodnik Stanko**, roj. 1928, višji upravni delavec, zaposlen Savinja Mozirje

Zaposlovanje:

— predsednik skupščine: **Rakun Rade**, roj. 1939, pomorski ekonom. zaposlen SO Mozirje

— podpredsednik skupščine: **Grudnik Irena**, roj. 1958, učitelj predm. pouka, OŠ Luče

— predsednik odbora za planiranje: finance in statutarna vprašanja: **Milavc Marija**, roj. 1945, višji upravni delavec, ELKROJ Mozirje

— predsednik odbora za planiranje in usklajevanje zaposlovanja, razvoj kadrov in štipendiranje: **Tevc Marica**, roj. 1950, učitelj, GG Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

— predsednik odbora za izvajanje socialne varnosti: **Jakuš Anton**, roj. 1943, socialni delavec, GLIN Nazarje

gradb. tehnik, Smreka Gornji grad

— predsednik zbora izvajalcev: **Jeraj Vinko**, roj. 1957, gradb. tehnik, Gradbenik Ljubno

— predsednik odbora za planiranje in razvoj družbenoekonomskih odnosov: **Skok Vida**, roj. 1954, ekonomist, ELKROJ Mozirje

— predsednik odbora za graditev in prenovu stanovanj: **Levar Alojz**, roj. 1945, gradb. tehnik, Gradbenik Ljubno

— predsednik odbora za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini: **Marolt Jože**, roj. 1951, elektrotehnik MGA Nazarje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

— predsednik odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu: **Venec Anton**, roj. 1927, ing. agr., Komunalna skupnost Velenje

Ocena volilnih konferenc v ZKS

V razgovoru s sekretarjem občinskega komiteja ZKS Mozirje Jožetom Rakunom smo načeli vprašanje učinkovitosti dela v osnovnih organizacijah ZK v naši občini.

Novice: Kakšne so ugotovitve o vsebini zadnjih volilnih konferenc?

Rakun: V vsebinskem smislu so bile volilne konference tako v pogledu podanih ocen, kot same razprave, tokrat bogatejše. Pri tem pa ugotavljamo še vedno preveč prisotno staro slabost posplošenega in nekonkretnega obravnavanja razmer. V marsikateri oceni in razpravi

stopana odprta vprašanja sedanjih gospodarskih razmer. Premalo pa je bilo ocenjeno dejansko uveljavljanje družbenoekonomskega položaja delavca v TOZD, samoupravno in dohodkovno povezovanje TOZD v okviru delovne organizacije in SOZD. Ocene na področju krepitve samoupravnih odnosov so preveč posplošne. Največkrat OO ZKS ocenjujejo, da so samoupravni odnosi dobri in, da je samoupravljanje že dobro uveljavljeno. Pri tem se komunisti premalo poglobljamo v ocenjevanje celovitosti samoupravnih odnosov.

Novice: Kako ocenjujete družbenopolitično vključevanje članov ZK?

Rakun: Ocenam delovanja komunistov in osnovnih organizacij znotraj političnega sistema in celotni družbenopolitični aktivnosti komunistov, je bilo namenjeno precej časa. Komunisti so bili v večini primerov v tem kritični in konkretni. Ocene kažejo, da se kljub povečani aktivnosti ZK njeni člani še ne zavedajo polne teže aktivnosti znotraj političnega sistema in družbenopolitičnih organizacij. Zaradi tega se še vedno pojavljajo stare ocene, da komunisti niso aktivni v delegacijah, SZDL, in da člani, ki so organizacijsko povezani v OZD niso aktivni v krajevnih skupnostih. Večina teh razprav je zelo posplošenih in ne temeljijo na poznavanju dejanskih konkretnih razmer. Slabost v delovanju zveze komunistov pa je v tem, da ne prekinemo s toleriranjem neaktivnosti nekaterih članov, ki so člani ZK le takrat, ko traja delovni čas.

Novice: Kako ocenjujete razprave na konferencah?

Rakun: Razprave na volilnih konferencah so pokazale, da je nivo idejnopolitičnega znanja in naša usposobljenost neustrezna, ponekod kar kritično slaba. To zahteva, že večkrat ponovljeno, drugačno pojmovanje vloge in odnosa do marksističnega izobraževanja in idejnopolitičnega usposabljanja v naši organizaciji ZK.

Novice: Dohodkovni odnosi so še vedno v povojih. Kako so te ocenili na konferencah komunisti?

Rakun: V ocenah in razpravah so bile izpostavljene in ugotovljene slabosti na tem področju. Konkretnije so o tem vprašanju razpravljali komunisti v gozdarstvu in nekaterih OO ZKS v lesni industriji. Velja pa pri tem poudariti, da samo ugotavljanje stanja ne bo dalo vsebinskih premikov. V akcijskem smislu pa urejanje dohodkovnih odnosov ni zadovoljivo. Razprave kažejo, da nobena OZD, ki ima boljši ali zadovoljiv družbenoekonomski položaj (ki največkrat izvira iz doseženih cen), ne kaže dejanske pripravljenosti za uveljavljanje dohodkovnih odnosov. Komunisti ne moremo pristati na takšno ravnanje, ne glede v kateri sredini se nahajamo, slabše ali bolje stoječi.

Jože Rakun

je bilo govora o pojavih slabosti v delovanju zveze komunistov, ki jih čutimo že dalj časa, pa smo jih tokrat zopet le ponovili. Ponekod so se tudi člani organizacij premalo pripravili na volilne konference, kar je bilo čutiti v redkih in vsebinsko skromnih razpravah.

Gledano v celoti pa so bile tokratne konference vsebinsko boljše kot pred dvema leti in je bil v tem pogledu narejen nov kvaliteten premik v delovanju zveze komunistov. Močno v ospredju so bile sedanje družbenoekonomske razmere in uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. To je popolnoma razumljivo, saj so to prevladujoče naloge. Pri tem pa se nam le pojavlja občutek, da komunisti pod težo bremena razreševanja vsakodnevnih tekočih nalog ne vidimo pravega bistva problemov in njihove povzročitelje. To povzroča težave pri razreševanju dolgoročnih nalog gospodarske stabilizacije, ki temeljijo na uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Ob vsebinsko bogatih ocenah in razpravah je čutiti premajhno prisotnost idejnopolitičnega pristopa obravnave. Komunisti razpravljajo o problemih, pri tem pa premalo opredeljujejo svoj konkreten odnos do teh problemov. To povzroča odsotnost idejnopolitične diferenciacije kot metode političnega dela pri zagotavljanju idejnopolitične in akcijske enotnosti komunistov.

Novice: So komunisti učinkovito delovali v poglabljanju samoupravljanja?

Rakun: Komunisti se premalo zavedamo, da je rešitev mnogih odprtih vprašanj odvisna od razvitosti in uveljavljenosti samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. V ocenah in razpravah so bila v celoti ustrezno za-

Mladi o sebi

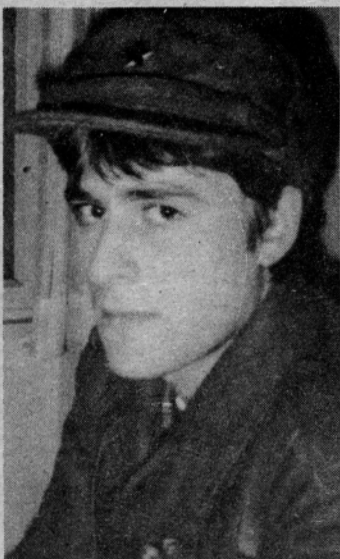
Pred svečano zaobljubo mladih prostovoljcev—teritorialcev smo z nekaterimi od njih razgovarjali. Kaj so povedali?

Irena Hren

Irena Hren, dijakinja gradbenega centra v Celju je stara 17 let. Da je postala prostovoljka, pripisuje spoznanju družbene potrebe po vključevanju mladih v vrste naših obrambnih enot. Ko so v Nazarjah imeli vaje v kulturniški skupini so hkrati temeljito pretresli pomen in delovanje TO v naši družbi. Takrat se je navdušila za obrambne priprave, sicer pa je že prej čutila v sebi zanimanje za vojaško dejavnost. Kot sama pravi se ne boji telesnih naporov, ki so v vojaškem življenju potrebni. Tudi starši so njeno odločitev z odobravanjem sprejeli. Sicer pa je članica mladinske organizacije in tudi v kulturi je prizadevna.

Damjan Bitenc, dijak strojne šole v Celju sicer doma v Nazarjah še ni star 17 let in se je odločil za vstop v vrste branilcev domačega praga po prevdarnem razmišljanju, saj se zaveda, da je delo v oboroženih silah zahtevno in odgovorno. Kot član mladinske organizacije je o nalogah TO temeljito seznanjen. Vojaške veščine ga zanimajo, že prej je namreč razmišljal o vpisu v vojaško šolo. Po posvetu s starši se je vključil med pripadnike TO. Vztrajal bo, pa čeprav bo morda kdaj težko, sicer pa je dober športnik in je telesno pripravljen tudi na večje napore.

Zoran Podkrižnik

Zoran Podkrižnik iz Žlaborja je dijak strojne šole v Celju. Tudi on še ni dopolnil 17 let starosti pa že vstopa med ljudi v uniformi. Njegova želja, da bi postal pripadnik TO se je uresničila. Kot sam pravi je gojil v sebi že nekaj časa veselje do vojaškega življenja, oziroma do obrambnih priprav. V organizaciji mladine v Nazarjah pa je lahko zvedel še vse podrobnosti o oboroženih silah v naši domovini. Tako je bila odločitev še lažja. Tudi on je razmišljal o vpisu na vojaško šolo. Skupaj s starši pa je padla odločitev, da se vključi med mlade pripadnike TO v občini Mozirje.

Damjan Bitenc

Med podeljevanjem odličij

Mladi prostovoljno v TO

V naši občini že nekaj let sem dosegajo dobre uspehe pri novačenju mladih prostovoljcev v teritorialne enote. Da pa je tako je treba pripisati dobremu sodelovanju vodstva TO z mladinskimi organizacijami v dolini. Veliko vneme pa je pri tem pokazalo tudi občinsko vodstvo mladih.

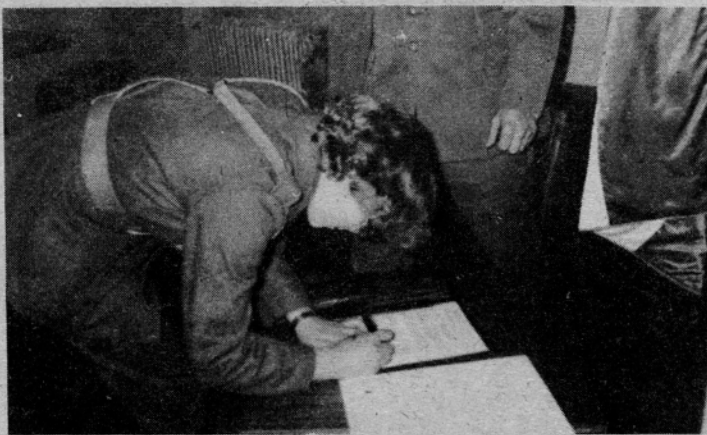
Pripadniki TO so pripravili posebno slovesnost v počastitev jubileja oboroženih sil in so to povezali z svečano zaobljubo mladim prostovoljcem. Teh je bilo 20 v starosti okoli 17 let. Pred tem so imeli 2 dni vojaške vzgoje in vaje v streljanju. Seveda so to le priprave za zahtevne naloge pripadnika teh enot. Kadar pa gre za večje vaje, so vpoklicani tudi mladi prostovoljci, to pa je potem najučinkovitejši način vadbe, saj

so vključeni med že usposobljene borce.

Letos je bilo še posebej slovesno, ko so mladi polagali zaobljubo. Navzoč je namreč bil tudi polkovnik in prvoborec Silvo Banovec iz ljubljanskega armadnega poveljstva. Mlade pa je pozdravil tudi predsednik SO Mozirje Hinko Čop.

Res je bilo posebno doživetje ta večer prebiti med številnimi starejšimi in mladimi vojaki, ki so nosili v gumbnici uniforme rdeč nagelj. Tovarištvo povezuje pripadnike TO povsod kjer se srečajo, posebno pozorni pa so bili starejši do svojih mlajših, katerih korak v vojaško življenje je še dokaj negotov.

Pri tem velja omeniti, da je največ mladih prostovoljcev iz vrst ZSMS Nazarje, njim sledijo pa člani ZSMS Luče.

Mladi podpisujejo svečano zaobljubo

Svečano ob dnevu oboroženih sil

Ob letošnji visoki obletnici JLA, ki sovpada z 40. obletnico vstaje naših narodov in narodnosti je bilo čutiti še posebno svečano vzdušje.

Osrednja proslava obletnice JLA, oziroma oboroženih sil je bila v Mozirju. Najprej so odprli spominsko sobo NOB, ki jo je uredila komisija pri Kulturni skupnosti Mozirje ob sodelovanju OO ZZB NOV Mozirje. K slavlju so doprinesli nekdanji borci VOS OF, ki so med vojno delovali na našem območju in so se proslave udeležili. Pa tudi številni krajanji in drugi gostje so prispevali k temu, da je proslava v celoti dobro uspela.

V dvorani kulturnega doma v Mozirju je uvodne besede povedal Franc Vuga, ki je poudaril velik pomen vseh oblik obramb-

nih priprav, hkrati pa je v kratkem prikazal pot JLA od njene ustanovitve pa do danes. Nato so podelili odlikovanja nekdanjim borcem VOS OF, sprejeli so jih iz rok predsednika SO Mozirje Hinka Čopa. Podelili so tudi priznanja rezervnim vojaškim starešinam in drugim. Prebrali so napredovanja v oboroženih silah za pripadnike, ki žive v naši občini.

Za kulturni program je tudi tokrat poskrbelo domače prosvetno društvo ob sodelovanju učencev osnovne šole Mozirje.

Spričo dobre udeležbe na otvoritvi spominske sobe in na sami svečani akademiji, pa tudi zaradi kakovosti kulturnega sporeda lahko trdimo, da je proslava dobro uspela.

Priznanja ob dnevu JLA

Plaketi Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije sta prejela ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA GORENJEGLIN NAZARJE in Rudi ZAGER. Tudi občinska konferenca ZRVS Mozirje je podelila svoja priznanja. Prejeli so jih VIKTOR LUKŠE, MILAN ŠEPEC, MILAN REPENŠEK in RADE RAKUN iz Mozirja, FRANC NADVEŽNIK z Rečice, JOŽICA PEČOVNIK iz Nazarja, JOŽICA PURNAT iz Gornjega grada, RAJKO PINTAR in FRANC TRBOVŠEK z Ljubnega, JOŽE ŠPEH iz Nove Stifite in JERNEJ PLANKL iz Luč. Komandant TO zahodno-štajerske pokrajine je izrekel posebni pohvali SVETU ZA LJUDSKO OBRAMBO, VARNOST IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

OBČINE MOZIRJE IN KOMITEJU ZA SLO IN DS V KRAJEVNI SKUPNOSTI NAZARJE, pohvalo sveta revije Naša obramba pa sta prejela RUDI ZAGER in JOŽE KOMAC.

Slavili so tudi pripadniki teritorialne obrambe. Pohvali republiškega štaba TO sta prejela Anton Boršnak iz Lačje vasi in Franc Šulek iz Luč, pohval pokrajinskega štaba pa sta bila deležna Marko Purnat iz Mozirja in Franc Felicijan z Rečice. Komandant TO občine Mozirje je poleg tega izrekel pohvale še osim pripadnikom enot teritorialne obrambe. Številnim pripadnikom Varnostno-obveščevalne službe so podelili državna odlikovanja in spominske značke.

Učenci OŠ pri predsedniku

Zveza rezervnih vojaških starešin pripravi vsako leto med drugim tudi sprejem osnovnošolcev pri predsedniku občine. Vse to v počastitev praznika oboroženih sil. Tudi letos so se zbrali predstavniki osnovnih šol v sejni sobi občinske skupščine v Mozirju.

Seveda je visok jubilej naše armade ponudil mladim piscem sestavkov o oboroženih silah bogato gradivo. Ko so brali svoje spise, ki so bili izmed mnogih izbrani kot najboljši, so poželi s strani udeležencev spre-

jema veliko navdušenje. Zato so pisci prejeli knjižne nagrade, ki jih je v imenu ZRVS Mozirje predal Franc Omladič.

Predsednik občinske skupščine Hinko Čop je svoje mlade goste pozdravil z željo, da bi se še naprej zanimali za delo in rast naših oboroženih sil, ki so trdno jamstvo za našo neodvisnost in svobodo. Srečanja so se poleg mladih udeležili še člani ZRVS in Komiteja za splošni ljudski odpor pri občini Mozirje.

Številni bivši borci so si ogledali razstavo

Kronika milice

Kako je bilo v preteklem letu glede varnosti v naši občini smo povprašali komandirja milice Bernarda Petanjeka. Na sploh so varnostne razmere pri nas zadovoljive vendar velja pripomniti, da je nekaterih kaznivih dejanj več kot v letu 1980.

V rahlem porastu so kazniva dejanja med katerimi je največ tatvin. V letu 1981 jih je bilo 13 več kot leto prej. Največ škoda je na zasebni lastnini. Dva primera kraje v družbenem sektorju gospodarstva sta bila hujša, sicer pa ne gre za pomembne škode. Žal pa je ugotoviti vse več storilcev med mladoletnimi. Zakaj je tako bo treba najti odgovor pri pristojnih dejavnostih, vsekakor pa je značilno da so to pretežno tatvine vabljivih predmetov kot vozil, koles, mopedov in podobno. Stori-tilci so stari med 14 in 18 let zato bi morali o tem več spregovoriti na šolah in v socialnih službah.

ma žrtvama. V glavnem je kriva nesrečam prevelika hitrost pa tudi alkohol pripomore k tem sorazmerno visokim številkam. Med ostale dogodke uvrščajo miličniki nesreče pri delu, teh je bilo manj, samomore in podobno. Poskusov si vzeti življenje je bilo v letu 1981 več, pa tudi samomorov.

Varovanje družbenega premoženja je posebno poglavje v skrbi naših miličnikov. Skupaj s strokovnjaki UNZ Celje so pregledali vse delovne organizacije v občini. Ugotovili so zadovoljivo stanje glede samega varovanja premoženja. Pohvalili so čuvajsko službo, grajali pa stanja v skladiščih trgovskih organizacij, posebno pa hrambo gradbenega materiala in tehničnih predmetov večje vrednosti. Premalo se zavaruje tudi prenos denarja, predvsem pa bo treba urediti nočni trezor za hrambo denarja iz izkupička trgovin.

Pri požarni varnosti so ocenili, da imajo delovne

Bernard Petanjek

Kršitve javnega reda in miru so v upadanju in jih je bilo za 10 % manj kot v letu 1980. Kot take je smatrati nedostojno vedenje na javnih krajih in podobno.

V cestnem prometu je manj prekrškov in to za okoli 10 % napram letu 1980. V glavnem pa gre za vinjenost, kar je zaskrbljujoče. Vendar je treba k temu dodati, da so miličniki pri ugotavljanju stanja voznikov strožji. Dobro je, da so med kršilci le redki primeri poklicnih voznikov.

Prometnih nesreč je bilo leta 1980 43 s tremi žrtvami, leto kasneje pa 35 z dve-

organizacije predpisana sredstva za gašenje. Žal pa so delavci premalo veščji z njimi ravnati. Slednje je potrdil primer požara v Glinu, ko prisoten delavec ob izbruhu požara ni znal uporabiti pri roki se nahajajočega gasilnega aparata. Prav zaradi tega je nastala večja družbena škoda.

Zaskrbljujoči so zaključki prometno-varnostnega ukrepa, ko so miličniki skupaj s člani odbora za prometno vzgojo pri SO Mozirje pregledovali stanje motornih vozil na cestah. Ugotovitev, da je od 80 pregledanih vozil bilo le 8 brez pripombe je dovolj zgovorna.

Obiskali so čuvarje meja

Ne visok sneg, niti snežni metez nista preprečila številnim predstavnikom javnega življenja in krajanom obmejnega predela obiska pri vojaki v karavli Savinjski partizan v Logarski dolini.

Ob prazniku oboroženih sil jih vsako leto obiščejo. Letos so bili med gosti predstavnik ljubljanskega armadnega območja polkovnik Silvo Banovec, predsednik SO Mozirje Hinko Čop, predsednik OK SZDL Jože Kumer, komandir milice Mozirje Bernard Petanjek, predstavniki Uprave javne varnosti iz Celja, zastopniki komande obmejnih enot iz Dravograda, pripadniki TO, predstavniki

občinskega upravnega organa za LO, predstavniki ZSMS in številni krajanji KS Solčava.

Letos je bilo med vojaki obmejne enote še posebno slovesno, saj so iz rok polkovnika Silva Banovca prejeli malo plaketo JLA, ki jo je namenilo karavli Savinjski partizan vrhovno poveljstvo. Več vojakov pa je bilo s posebnim poveljem pohvaljenih, nekateri izmed njih so dobili izreden dopust.

Pozdravne besede v imenu občine je izrekel Hinko Čop in hkrati predal vojakom pozornostno in praktično darilo.

Zaradi izredno slabega vremena gostje niso mogli obiskati še vojakov pod Raduho, saj je bila tja pot domala neprehodna.

Zasedanje zborov občinske skupščine

Delegati so se v mesecu decembru dvakrat zbrali na zasedanju zborov občinske skupščine in sicer 10. 12. 1981 in 24. 12. 1981. Na zasedanjih so obravnavali kopico pomembnih točk, vendar je potrebnost izmed njih posebej poudariti osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Mozirje za obdobje 1981–85 v letu 1982, osnutek Odloka o delegiranju delegatov v zbor Skupščine občine Mozirje, informacijo o delu delegatov iz SRS v Zveznem zboru Skupščine SFRJ in predlog Odloka o plačilu odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov.

Osnutek resolucije je bil v letošnjem letu nekoliko drugačen, kot v prejšnjih obdobjih. Izražal je jasno naravnost v stabilizacijska prizadevanja, to pa pomeni povečanje izvoza na vseh ravneh in usmeritev le-tega na konvertibilno področje, posvečati še večjo skrb razvoju kmetijstva, predvsem pa izkoristiti naravne danosti naše doline in na osnovi le-tega uresničiti zadane naloge na področju gostinske in turistične dejavnosti. Stabilizacijska naravnost pa na drugi strani pomeni tudi zmanjšano investicijsko dejavnost, ki naj temelji predvsem na realnih temeljih (finansirati z lastnimi sredstvi in ne s krediti) in ki naj se razvija predvsem na tistih področjih in dejavnostih, ki so usmerjena v izvoz, pomeni pa tudi počasnejši tempo razvoja na področjih, ki jih pokrivajo samoupravne interesne skupnosti, predvsem pri družbenih dejavnostih.

Delegati so imeli na osnutek resolucije vrsto pripomb. Najvažnejše so bile:

- še bolj poudariti izvozno naravnost, predvsem pa opredeliti odgovornost za realizacijo sprejetih planskih dokumentov na tem področju;

- pri področju turistične dejavnosti je potrebno napisati, da se bodo sredstva združevala na osnovi jasnih in konkretnih programov;

- pri kmetijski dejavnosti se mora opredeliti razvoj hribovskih kmetij;

- proučiti je potrebno predvideno rast zaposlenosti, predvsem na negospodarskem področju;

- opredeliti je potrebno dolžnost vseh delovnih sredin, da kar najbolj varčno ravnajo z energijo in surovinami;

- uresničiti je potrebno zadane naloge na področju zmanjševanja družbene režije, predvsem pa se moramo tega problema lotiti skrajno resno in strokovno.

Vsem otrokom enako

Zveza prijateljev mladine občine Mozirje je tudi letos pripravila obisk dedka Mraza pri naših najmlajših in učencih osnovnih šol.

Zveza je skupaj s SZDL in sindikati v občini dala pobudo za sklenitev družbenega sporazuma, ki bi omogočil na eni strani zbrati potrebna sredstva, na drugi pa bi zagotovil enotna načela za obdaritev otrok. Tako pač ustrezno starosti dobijo otroci enaka darila, ta pa jim prinaša dedek Mraz v vrtcih, šolah in po krajevnih skupnostih. Ob tem ne kaže zamolčati, da so družbeni dogovor podpisale vse delovne organizacije v dolini.

Seveda je še ob zagotovljenih sredstvih veliko dela, ki ga opravljajo ljubiteljsko člani zveze in društev po dolini. Zvezi prijateljev mladine v občini predseduje Nada Pungeršek. Mi smo pa govorili s tajnico Pavlino Joštovo. Povedala je, da v dolini dela troje društev, na Rečici pa so ga šele ustanovili.

Osnutek Odloka o delegiranju delegatov v zbor Skupščine občine Mozirje pomeni temeljni akt za oblikovanje zborov občinske skupščine v novem mandatsnem obdobju, pomeni tudi pravno, funkcionalno in organizacijsko podlago za njihovo delo. V tem času že potekajo aktivnosti za skupščinske volitve v letu 1982 in ena izmed teh je tudi ta, da se na podlagi temeljite ocene funkcioniranja zborov pripravi njihova bodoča organizacija. V ta namen so strokovne službe IS in SO pripravile osnutek Odloka, ki ga je že obravnaval tudi Svet za družbenopolitični sistem. Delegati so na tej skupščini sprejeli sklep, da se sprejme osnutek Odloka in da se le-ta da v javno razpravo. Poudarili so, da je dolžnost vseh delovnih sredin, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, da Odlok temeljito obravnavajo in pošljejo svoje pripombe oziroma stališča o tem, katera od ponujenih variant je za njih najbolj sprejemljiva.

Odlok o odplačilu odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda, pomeni da smo normativno uredili vsebino, ki smo jo že sprejeli z Dogovorom o višini odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča in gozda. S tem Odlokom smo naredili pomemben korak naprej v smislu realnejšega vrednotenja kmetijskih površin, predvsem pa bo le-ta pomenil tudi to, da bomo v prihodnje čimbolj racionalno posegali v prostor in varovali najkvalitetnejše kmetijske površine.

Na zadnji seji vseh zborov je Peter Habijan, delegat v Zveznem zboru SFRJ, podal delegatom izčrpno poročilo o delu Zvezne Skupščine, predvsem pa o tem, kako so se v to delo vključevali slovenski delegati, s kakšnimi problemi so se srečevali itd.

Poleg teh najvažnejših točk, so delegati obravnavali še poročilo odbora za izvedbo referendumskega programa občine Mozirje, sklep o soglasju spremembi sedeža in naziva VVZ Mozirje, predlog Odloka o spremembi odloka o proračunu občine Mozirje za leto 1981, predlog Odloka o začasnem financiranju proračuna občine Mozirje za leto 1982, predlog Odloka o spremembi in dopolnitvi Odloka o obveznem odlaganju in odvažanju smeti in odpadkov na območju občine Mozirje in so vse te akte razen slednjega tudi sprejeli.

STANISLAV ROZENSTEIN

Društva v Mozirju, Lučah in na Ljubnem že beležijo delovne uspehe.

Da pa so lahko uspešno izvedli nalogo obdarovanja otrok v občini so pri zvezi sestavili poseben odbor za dedka Mraza, v njem delajo predstavniki društev, šol in krajevnih skupnosti. Že dveletno delo na tem kaže, da so na pravi poti. Sprva so za spored prireditve poskrbeli učenci šole v Gornjem gradu, nato ljubenski šolarji, letos pa lutkarska skupina pri ZKO. Ni odveč povedati, da se vse delo opravlja pretežno ljubiteljsko, kar še poudari poštvalnost sodelujočih. Mnogo veselja, ki ga tako pripravijo otrokom je bogato plačilo za njihov trud!

Za konec še nekaj števil. Predšolskih otrok je v občini 1315, v šolo jih hodi 907, če pa k temu prištejemo še otroke delavcev iz drugih republik, ki so bili prav tako obdarjeni se to število še poveča pri predšolskih za 10 in pri šolo-obveznih za 55 otrok.

Krajani Šmihela sprašujejo kaj bo z nekdanjo šolsko zgradbo. Želeli bi trgovino za najnujnejše potrebščine. Vsekakor pa propadanje stavbe bode v oči.

Vključevanje telefonskih priključkov

Krajevna skupnost Solčava je postavila PTT Velenje javno vprašanje kako je glede vključevanja novih naročnikov v Solčavi, kdo je pristojen za sezname naročnikov, ki se naj priključijo na omrežje in zakaj je nekaj števil iz Solčavske centrale danih lučkim naročnikom.

Na skupnem sestanku predstavnikov PTT Velenje, Občine Mozirje, in Koordinacijskega odbora za izvajanje razširitve telefonskega omrežja v občini je bil podan izčrpen odgovor.

Glede Solčave je treba povedati, da so naročniki opravili svojo dolžnost glede vplačila stroškov za posamezne priključke vendar pa krajevna skupnost nima poravnanih obveznosti v višini 44.000 din iz naslova združevanja sredstev in plačila le-teh na žiro račun PTT Velenje. Tako je ta krajevna skupnost edina v občini Mozirje, ki gmočnih obvez do PTT Velenje ni poravnala tako kot izhaja iz podpisanega sporazuma. Vendar pa je jasno da bodo vsi naročniki na območju KS Solčava vključeni najpozneje do konca marca 1982.

K temu je treba pojasniti da omrežje samo (od krajeve centrale do naročnika) še ne pomeni funkcioniranja zvez. Še vedno so namreč prisotna ozka grla v zmogljivostih medkrajevnih zvez, v našem primeru je to na Polzeli. S to zakasnitvijo je pogojena zakasnitev vključevanja v naši občini. Računamo zagotovo da bo prenos prenosnih sistemov iz Polzele v Mozirje opravljen sredi januarja 1982 še prej pa bo znatno ojačana zmogljivost prenosov na Polzeli.

Prenosni sistemi, ki so predpogoj zmogljivosti posameznih central bodo tako postopno prenešeni iz ene centrale v drugo. Iz Mozirja v Gornji grad, predvidoma začetkom februarja 1982 kar pomeni, da bi Gornjegrajsko centralo vključili v mesecu februarju 1982 v prenos vseh novo naročenih telefonskih števil.

Iz Gornjega grada in Ljubnega se bodo stari prenosni sistemi selili v Solčavo in Topolšičico kar bo opravljeno do konca februarja 1982. Tako je računati da bi se naročniki v Solčavi vključili v mesecu marcu 1982 v javno omrežje. K temu velja pripomniti da sama vključitev ne pomeni več tehničnih težav

in je lahko opravljena v nekaj dneh.

Zaradi selitve prenosnih sistemov in tako predvidenih ojačanj posameznih central so se tudi vključitve novih naročnikov na posameznih območjih nekoliko zakasnile. Lahko trdimo, da je prav zaradi te okoliščine prišlo do enoletne zakasnitve pri usposabljanju posameznih central za novo naročniško mrežo.

Vprašanje zakaj se iz ene centrale odstopajo številke drugih krajevnih skupnosti je treba pojasniti z dejstvom, da se telefonske centrale območno ne pokrivajo s krajevnimi skupnostmi. Tako imamo v dolini za 10 KS pet telefonskih central. PTT in njegove strokovne službe ugotavljajo zgolj tehnično pokrivanje določenega prostora iz posamezne centrale ne glede na razmejitev krajevnih skupnosti.

PTT ni v ničemer vplivala na dodeljevanje števil posameznim naročnikom. To pa predvsem zaradi že v začetku začrtanega sodelovanja med krajevnimi skupnostmi (gradbenimi odbori) in PTT (osrednji gradbeni odbor občine). Saj PTT ne posega v razmere posameznih območij in je zato na dlani, da je za seznam naročnikov bila od vsega začetka edino odgovorna krajevna skupnost.

Solčava je trenutno v dolini edina centrala, ki ima še proste zmogljivosti in bo lahko še vključevala postopno nove naročnike.

Pripadniki služb javne varnosti v Elkoju

Nekdaj v Lučah

Rajko Vrečer piše v svoji knjigi Savinjski dolini, ki je izšla v letu 1930 med drugim tudi, da so v Lučah ustanovili že leta 1898 Pašniško in bikorejsko zadrugo. Kmetijsko konzumno društvo je delovalo od 1903. leta dalje. Hranilnico in posojilnico so ustanovili 11. julija 1907. Zanimivo je, da so izobraževalno društvo imeli že leta 1904, gasilce pa so dobili v letu 1912. Sorazmerno dolgo že deluje turistično društvo, saj je bilo leta 1926 ustanovljeno Tujsko prometno društvo. Zaradi obilice lesa v okolici so leta 1928 ustanovili še Lesno zadrugo.

Vse torej kaže, da so prebivalci Luče že od nekdanj prisluhnili utripu časa in živeli razgibano kulturno, gospodarsko in družabno življenje.

A. V.

Pihalna godba koncertirala v Mozirju

Delavska godba občine Mozirje je pod vodstvom kapelnika Franca Goljufa pripravila novoletni koncert v dvorani prosvetnega doma v Mozirju. Godba nas vselej s svojim igranjem razveseli, tako je bilo tudi tokrat, ko so za svoj nastop izbrali zahteven spored.

Vemo, da je pred drugo vojno uspešno delovala Delavska godba v Nazarjah. O tem smo že pisali, pa tudi o njenem kapelniku Esu, ki jo je prizadevno in uspešno vodil. Po vojni je prešlo nekaj let, ko so glasbila molčala. Na pobudo takratnega predsednika občine Jožeta Deberška se je za ponovno ustanovitev zavzel dolgoletni godbenik Janko Bider. Na Rečici so se spet sestali in vadili so kar v nekdanji gostinski sobi pri Bidru. Bilo jih je kakih 18. Prosili so Ivana Marina st. iz Velenja za pomoč v glasbenikih. Tako so prišli 3 godbeniki, med njimi tudi sedanjí kapelnik Goljuf. Od takrat dalje so se uspehi vrstili, igrali so vse boljše in dosegli sedaj že odlično kakovost igranja. Godba šteje okoli 30 članov, med njimi jih je kar 10 iz velenjske godbe.

S svojim delom zaslužijo pozornost in priznanje!

Visok jubilej društva

Člani izvršnega odbora Turističnega društva v Mozirju so obravnavali delo v preteklem letu in ugotovili, da so v marsičem sicer uspeli, da pa ne morejo biti zadovoljni s sodelovanjem drugih dejavnikov pri urejanju kraja. Predvsem je sodelovanje s krajevno skupnostjo prerahlo in posledice seveda ne izostanejo.

Ko so govorili o 90 letnem obstoju turistične dejavnosti v Mozirju, so bili mnenja, da ne kaže tako pomembnega jubileja kar zamolčati. Gre za prvo takšno društvo na takratnem Stajerskem. Ustanovil ga je mozirski zdravnik Laykauf.

Zato so določili tri člane IO, ki naj pripravijo načrt prireditev, ki bi bile primerne sedanjemu času in bi dajale dovolj poudarka bogatemu turističnemu delu Mozirja v preteklosti.

Ko so pred meseci turistični delavci želeli vprašanje obletnic dogovoriti še z drugimi društvi, katerih jubileji sovpadajo v letu 1982, se sestanka nihče ni udeležil, niti vabljenih predstavnikov krajevne skupnosti ni bilo. Tako so sklenili, da se bodo sami podstopili pripraviti dostojno obeležje visoki obletnici.

Delavci UNZ naši gostje

Letošnje delovno srečanje komandirjev postaj in oddelkov milice za celjsko območje je bilo v naši občini. Preko 40 delavcev javne varnosti se je zbralo v Elkoju, kjer so najprej opravili skrokovni del bogatega sporeda, ki ga je skupaj z odgovornimi v občini pripravil komandir milice Mozirje Bernard Petanjek kot gostitelj svojih tovarišev. Zbrane so pozdravili tudi predstavniki javnega življenja v naši občini.

Med udeleženci je bil načelnik UNZ Celje Ivan Paul, načelnik milice SRS in podsekretar za notranje zadeve Leopold Jesenek in drugi najodgovornejši delavci na področju javne varnosti.

Direktor Elkoja Ivan Kramar je v sproščnem vzdušju orisal delo in organiziranost kolektiva, pozneje je zbrane popeljal po tovarni. V jedilnici so si nato ogledali turistične filme

in poslušali kratek oris zgodovine naše doline. V Nazarjah so si ogledali galerijo Jaki in nato krenili v Mozirje, kjer so prisluhnili besedam Vlada Miklavca o osvobodilnem boju v Gornji Savinjski dolini. Ogledali so si spominsko sobo NOB v kulturnem domu. Posebno pohvalno so se izrazili o bogatem gradivu in načinu razporeditve v tej spominski sobi. Nato jih je pot vodila na usmerjeno kmetijsko Jurjevec v Juvanju. Zanimanje so pokazali tudi ob ogledu Smreke v Gornjem gradu, kjer so se zatem zadržali na tovariškem srečanju.

O doživetem v naši dolini so se zelo hvaležno izrazili in pri tem poudarili pozornost s katero so jih sprejemali povsod kjer so se ustavili. Vsem je poklonilo Turistično društvo Mozirje še vodič Po Gornji Savinjski dolini v spomin na srečanje v naših krajih.

Novi načini obdavčevanja kmetijstva

Predlog novega Zakona o davkih občanov predvideva dva načina obdavčevanja dohodka iz kmetijske dejavnosti: — obdavčitev po dejansko doseženem dohodku, — obdavčitev po doseženem dohodku, izračunanem na podlagi normativov.

Razlika je predvsem v načinu ugotavljanja dohodka.

Dejansko doseženi dohodek

Pri načinu obdavčitve po dejansko doseženem dohodku ne gre za novost, kajti že sedaj veljavni Zakon o dav-

Anka Žiher

kih občanov določa, da lahko občinske skupščine predpišejo obdavčitev po tem sistemu za določene vrste kmetijske dejavnosti. V skladu s tem določilom so se Skupščine občin v dogovoru o usklajevanju davčne politike za leto 1981 dogovorile, da preidejo na ta način obdavčevanja za dejavnosti, ki niso ali pa so le v manjši meri vezane na obdelavo zemljišč. V dogovoru in občinskih odlokih so kot take dejavnosti opredelile:

farmsko rejo perutnine, pisanje govedi in prašičev v primerih, ko gre za industrijsko pisanje, ki ni vezano na pridelavo krme na kmetiji, z intenzivno proizvodnjo, to je drevesničarstvo in gojenje okrasnih in drugih sadik na večjih površinah.

Tudi predlog novega zakona na tem področju ne predvideva bistvenih sprememb oziroma razširitev dejavnosti, za katere bo veljal način obdavčevanja po dejansko doseženem dohodku.

Način ugotavljanja dejansko doseženega dohodka je podoben kot pri zavezancih za davek iz obrtnih dejavnosti. To pomeni vodenje evidenc v obliki knjige prejemkov in izdatkov in evidence o osnovnih sredstvih. Ti zavezanci morajo po preteku leta vložiti davčno napoved

o doseženem dohodku v preteklem letu.

V naši občini je trenutno le 36 davčnih zavezancev, ki so s 1. 1. 1982 preuverseni na tak način obdavčitve, kar pomeni v odnosu na skupno število davčnih zavezancev iz kmetijske dejavnosti le 1,33 %. Iz teh podatkov je razvidno, da bo velika večina kmetov plačevala davek po drugem sistemu.

Doseženi dohodek, izračunan na podlagi normativov

Tudi sedanji način obdavčitve v kmetijstvu temelji na dohodku in sicer na katastrskem dohodku. Prav tako je tudi katastrski dohodek izračunan na podlagi nekaterih kriterijev, ki so določeni v posebnih predpisih.

Pri predlaganem novem načinu bi lahko poenostavljeno rekli, da gre v bistvu za izboljšan sistem katastrskega dohodka in sicer v tem smislu, da bo poleg kriterijev po katerih se izračunava katastrski dohodek upoštevana predvsem tudi različna možnost prodaje kmetijskih pridelkov, od organizacije odkupa, prometnih zvez, bližine tržišča in drugi pogoji kakor tudi družbeno vlaganja v zemljišča.

Načela za ugotavljanje tega dohodka bo urejal poseben zakon. Ta način obdavčevanja ne nalaga davčnim zavezancem vodenja evidenc, bo pa za njegovo uveljavitev potrebna še vrsta izvedbenih predpisov in izračunov, zato je prehod na ta sistem obdavčevanja predviden v letu 1984.

Pri obdavčitvi po izračunanem dohodku torej ne gre za dejansko doseženi dohodek, ampak za dohodek, ki ga je možno doseči v določenih pogojih, zato je ne utemeljena bojazen, da bo nov način obdavčitve destimulativno vplival na kmetijsko proizvodnjo. Bistvena razlika med dejansko doseženim dohodkom in dohodkom izračunanem na podlagi normativov je namreč v tem, da se v prvem primeru plača davek od dohodka, ki je dejansko dosežen, v drugem primeru pa bo lahko dejansko doseženi dohodek večji ali manjši od dohodka, ki bo predstavljal davčno osnovo. Tako bo razmeroma več plačeval tisti, ki po svoji krivdi ne bo dosegal možnega dohodka.

ANKA ŽIHER

V novem naselju Podvrh v Mozirju so graditelji upoštevali določilo o smeri slemena hiš, le eden med njimi je naredil po svoje. Ali je ta izjema častna, ali pa gre za neupoštevanje predpisov bo odločil odgovorni urbanistični inšpektor. Vsekakor bi morali biti v tem bolj dosledni, sicer bo dolina polna raznih zgradb, ki ne sodijo v okolje.

Več za razvoj obrti

Drugod je drobno gospodarstvo bolje razvito ne glede na družbeni red, ki je uveljavljen v kaki deželi, pribeje v razgovoru predsednik IO Obrtnega združenja Mozirje Vili Marovt. V nekaterih državah je tovrstne dejavnosti kar 40 %. V naši družbi smo po vojni posvečali iz razumljivih nagibov vso pozornost razvoju industrije, pri tem pa zanemarjali pomen obrti, ki bi lahko nadomestila vrzeli v industriji. Takšno dopolnjevanje bi bilo gospodarno in vseskozi uspešno. Vendar je sedanja slika slaba. V Sloveniji je le 8 % drobnega gospodarstva, v državi pa samo 3 %, gledano na skupno proizvodnjo.

Ustavno smo stvari postavili na pravo mesto, vendar pa so izvedbeni predpisi marsikdaj zavora hitrejšemu razvoju obrti. Tako se ta preveč samodejno razvija, torej je premalo vsklajena z družbenimi potrebami in predvsem pa kot dopolnilni dejavnik naše industrije. Napore bo treba posvetiti bolj načrtnemu in usmerjenemu razvoju!

Spricho dejstva, da je drobnogospodarstvo važen člen v našem gospodarstvu na sploh bo uresničevanje sprejetih sklepov na ravni republike in federacije treba pospešiti.

Pri tem ne gre več prenašati vsesplošnega mnjenja, da so obrtniki le neke vrste „veliki“ zaslužkarji in so kot taki večkrat družbeno slabo vrednoteni. Morda so primeri, vendar ne kaže stvari posploševati. Treba je vendarle neprizadeto upoštevati možnosti, ki jih bi ustrezna vključitev znanja obrtnikov v splošne napore za ustaletev gospodarstva lahko doprinesla. Celotno v izvoz bi se lahko vključili, seveda preko svojih zadrug,

ki so za to usposobljene. Kakovost in vrste izdelkov bi bila tudi na zunanjem trgu uspešna.

Ob tem ne kaže prikrivati dejstva, da so v drobnem gospodarstvu ekonomski kazalci izredno ugodni, kar je posledica dobre organizacije in storilnosti, pa ne na kraju tudi prizadevnosti. To so dejstva mimo katerih ne gre

Vili Marovt

ocenjevati vse po redkih slabih primerih.

V naši občini se obrtniki povezujejo z ZKZ, Savinjo in Ero v Velenju.

Pri tem uveljavljajo višje oblike povezovanja z družbenim delom gospodarstva. Obrtno združenje pa dejavno sodeluje pri postopnem usmerjanju in razvoju drobnega gospodarstva v občini. Lahko pa bi še tesneje sodelovali saj volje na strani obrtnikov ne manjka je dejal ob koncu Vili Marovt.

Potrebna bo enotnost

V prejšnji številki našega glasila smo objavili članek izpod peresa predsednika lučke zadružne enote Pahovnika, ki opisuje težave pri ureditvi odkupne postaje.

V zvezi s tem pisanjem so se zglasili uredništvu predstavniki skupine stanovalcev, ki nasprotujejo kraju za predvideni načrt. Bili so to Franc Škrubej, član potrošniškega sveta, Ivan Verdel in Franc Poličnik.

Izčrpano so pojasnili svoje pomisleke, ki so v tem da prometno-tehnično ni izbira kraja primerna, saj gre za razmeroma tesen predel med cesto in potokom. V neposredni bližini je križišče, še bolj kot vse to pa jih moti nevarnost onesnaženja okolja. Saj ni niti kanalizacije, niti vodovoda in končno kdo bo skrbel za sprotno čiščenje. V neposredni okolici je novo naselje, tam je dosti

otrok in ob prometni gneči, ki bi na tem neprimernem kraju nastala ob odkupih živine in ob podobnih prilikah, bi bili kaj lahko ogroženi. V bližini pa je zapuščen kmetijski kraj, kjer bi lahko primerneje uredili prostor za razne potrebe kmetijstva.

Izrecno so izrazili razumevanje za potrebe kmetijstva. Nikakor ne gre za motenje vsled „ropotanja“ z mlečnimi posodami. Zavedajo se, da mora močno kmečko zaledje Luč dobiti vse predvidene naprave, vendar smatrajo, da pač ne na dosedaj zamišljenem kraju. Zelijajo doseči sporazumno rešitev, ki bo ustrezala tako kraju, kmetom in turističnim zahtevam.

V prihodnji številki Novic bo podala svoje poglede na to zadevo še Zgornjesavinjska kmetijska zadruga, ki se že leta dolgo trudi, da bi v Lučah uredili odkupno postajo.

Pozornost nepokretnim

Društvo invalidov v naši občini šteje nad 600 članov in v vseh pogledih prizadevno deluje. Večkrat smo že pisali o srečanjih, redno pa pripravljajo za invalide osebe, razne izlete in podobno.

Tokrat velja posebno pohvaliti trud, ki so ga ob pričetku leta 1982 vložili v obiske nepokretnih invalidov po domovih. Potrkali so kar na 65 vrat za katerimi doživljajo svoje tegobe in težave nepokretni člani društva. Za vsak obisk so določeni trije člani izvršnega odbora, ki se ob tej priliki dobro pogovorijo s telesno prizadetim občanom in mu izročijo še pozornostno darilo.

Dejavnost društva ni torej zgolj povezovalna, je tudi nad vse človečna in zato gre prizadevnim članom izvršnega odbora vse priznanje.

Naše zdravstvo

Z organiziranjem lastne temeljne organizacije v Gornji Savinjski dolini je prišlo do določenih sprememb v samem poslovanju. Temeljna organizacija splošno zdravstvo Mozirje deluje v sestavi delovne organizacije zdravstveni center Velenje. Te spremembe so narekovale številne okoliščine in potrebe zaradi boljšega dela in smotrnega finančnega poslovanja. Pri tem so se upoštevale smernice razvoja osnovne zdravstvene službe v občini. V občinski zdravstveni skupnosti se zbere premalo sredstev, ki bi omogočila izvajanje vseh oblik zdravstvenega varstva in ki bi jih uporabniki dejansko potrebovali. Gre za to, da bi bile vse potrebne zdravstvene storitve dostopne v največji možni meri občanom in po možnosti v vsakem kraju, bodisi doma ali v zdravstvenih enotah. Skratka pri vsem tem stremimo za tem, da bi naše zdravstvo bilo cenejše, učinkovitejše, dostopnejše in bolj racionalno, ne da bi bile okrnjene pravice, ki jih imajo naši zavarovanci. Vse to je možno doseči s pogojenim sodelovanjem izvajalcev in koristnikov zdravstvenih storitev.

S kadrovske zasedbe kakršno ima naša TOZD v sedanjem času smo sposobni izvajati na visoki strokovni ravni in še naprej razvijati zdravstveno službo. Trudimo se, da bi poleg samega zdravljenja izvajali načrtno preventivno delo med otroci, šolsko mladino, ženami, borci NOB in ostalim prebivalstvom.

Tesnejše sodelovanje zdravstvenih delavcev z združenim delom, bi pomenilo boljše razporejanje delavcev glede na njihovo sposobnost na ustrezna delovna mesta. Te naloge bodo v bodoče opravljale obrtne ambulante, ki se organizirajo zaenkrat v večjih delovnih organizacijah kot so Gorenje GLIN, Elkoj, GG in MGA. So pa predvidene obratne ambulante za nekatere manjše delovne organizacije, seveda gre tu za vprašanje časa, ponudbe in zanimanja v teh sredinah. Na strani zdravstvene službe je za to dovolj pripravljenosti.

Neprekinjeno zdravstveno varstvo je organizirano preko ambulant v Nazarjah in preko dežurne službe v Mozirju. Dvoizemske ambulante v zdravstveni postaji Nazarje delajo vsak dan od ponedeljka do petka od 6. ure zjutraj do 20. ure zvečer. Dežurna služba v Mozirju pa od 20. ure do 6. ure zjutraj. V soboto dela v dopoldanskem času za vso dolino samo ambulanta v Mozirju od 7. do 14. ure, nato pa dežurna služba v enakem obsegu kot je bilo doslej. Priporočamo občanom, da se poslužujejo zdravstvene pomoči v nujnih primerih v dopoldanskem času pri svojem zdravniku, v popoldanskem času pa pri zdravniku v Nazarjah, v najnujnejših primerih po 20. uri pa poiščejo pomoč pri dežurnem zdravniku.

Še nadalje bomo krepili načelo hišnega — družinskega zdravnika, ker zdravnik svoje paciente najbolje spozna, zdravljenje pa bi bilo na ta način uspešnejše. V letošnjem letu uvajamo kot posebno obliko zdravstvenega varstva nego bolnika na domu. Te naloge bo izvajal predvsem domači zdravnik in višja medicinska sestra.

Stremimo k temu, da bi prišla do izraza tudi laična nega bolnikov, ki naj bi jo organizirale enote rdečega križa, KS in drugi. Na ta način bi nam uspelo zmanjšati število dni v bolnišnični negi, kar bi bilo za zdravstveno skupnost ceneje, za mnoge paciente pa ugodnejše. Posebej bomo poskrbeli, da nas bolnišnice o predčasno odpuščenih bolnikih obvestijo tako, da bi naša zdravstvena služba prevzela nadaljnje zdravljenje na domu.

V skladu s smernicami naj bi se čimveč dela opravljenega v podaljšanem delovnem času opravilo med rednim delovnim časom. Gre za dežurno službo, cepljenja, nadomeščanja in tako dalje. Zaradi omejenih gmočnih možnosti bomo poskrbeli da se

dr. Ivan But

takoimenovane nadure zdravstvenih delavcev ne bi več plačevale, pač pa da bi jih koristili v obliki prostih dni. Treba je vedeti, da so relativno visoki prejemki zdravstvenih delavcev največkrat posledica prekomernega dela in bi na ta način utišali kritike občanov, ki govorijo o „previsokih“ prejemkih zdravnikov, podobne kritike so predmet razprav na raznih mestih in ob raznih prilikah. Slabo obveščanje o nagrajevanju zdravstvenih delavcev vzbuja med ljudmi nezadovoljstvo, zato bi želeli zadelo na predlagan način bolje urediti. Končno kakšno plačo ima zdravnik za redno delo si lahko vsak občan sam ugotovi, podatki so vsakomur na voljo. Ljudje pač vidijo v glavnem samo številke na kuverti ali na davčni prijavi, nihče pa se pri tem ne vpraša koliko je od tega rednega dela in koliko prekomernega in koliko hišnih obiskov in tako naprej. Ob nepoznavanju vseh teh okoliščin pride do neljubih tolmačenj, ki največkrat škodijo ugledu zdravstvenih delavcev. Mnogo pripomb je neutemeljenih in najčesče izvirajo iz razpoloženja zdravega človeka, ko pa je ta isti bolan, ne razmišlja več o osebnem dohodku zdravnika, temveč terja hitro in učinkovito pomoč.

Glede zadnjega ne bi želel polimizirati, pojasnil sem le v toliko, da bi ljudje v bodoče ne gledali več v zdravniku „lovca na denar“, ampak človeka, ki vam je ob vsakem času in ob vsakem vremenu pripravljen pomagati in to ne glede koliko zasluži in koliko to stane družbo. Hkrati pa je treba vedeti, da ima zdravnik poleg strokovnega dela tudi dosti administracije. O morali in etiki zdravstvenih delavcev na tem mestu ne bi razpravljaj, to prepuščam toku časa. Vsi smo ljudje, vi imamo napake, vsi smo občutljivi, ker smo pač samo ljudje.

Dr. IVAN BUT

Kmetje pozor!

Ljubljanske mlekarne so sklenile ponovno podpreti pridelovanje mleka na svojem območju. V ta namen so namenile za vsaka 2 litra več oddanega mleka dodeliti 1 kg krmil brezplačno. Obračun bo mesečno opravljen in krmila sproti na voljo. Razmislite o tem!

Hvala KS Nazarje!

Nisem sicer storil vse, kar mož je storiti dolžan, vendar čutim dolžnost iskreno se zahvaliti svetu krajevne skupnosti Nazarje, ki mi je namenil ob moji 80-letnici priznanje in s tem posebno pozornost. Posebej se želim zahvaliti tovarišema inž. Jožetu Uranku in Leopoldu Škotniku, ki sta naklonila mojemu delu v spomin prijazne besede.

Zdravstveni pregledi

Po kolektivni pogodbi so dolžni zasebni obrtniki omogočiti in plačati svojim delavcem vsaka tri leta preventivni zdravstveni pregled. Tudi letos bo specialist za

medicino dela dr. Franc Širko pregledal 280 zaposlenih delavcev v malem gospodarstvu. Vse priprave za to pomembno nalogo je opravilo Obrtno združenje Mozirje.

Savinjskih novic ne dobivajo!

Glasilo izhaja ob takem času, ko ni izgovorov za redno dostavo. Prej so namreč na poštah trdili, da prihaja sočasno s pokojninami. To torej ne more biti več vzrok, da običijajo novice kje po predalih na poštah ali pa kjerkoli že.

Občane prosimo, da nam sporočajo še naprej kako je z dostavo za katero imamo pogodbo, da mora biti opravljena 4 dni po dospelosti lista na posamezno pošto. Najbrž bo treba pojasniti nekaterim tovarišem, ki so za takšno stanje v posameznih primerih odgovorni, da gre pri Savinjskih novicah za občinsko glasilo, ki opravlja pomembno družbeno nalogo in da je vsled tega neodgovorno če menijo, da se to lahko dostavlja, kadar bi pač komu bilo do tega!

0 zeleni bratovščini

V Mozirju so ustanovili „lovsko družbo“ junija 1935. Do takrat so bila lovišča v rokah redkih mogočnikov, ki so čvrsto držali lov v zakupu. Lovci so na ustanovnem občnem zboru sprejeli pravila in pozneje postavili čuvaje „javno stražo“. Tik pred drugo vojno je bilo mozirskih lovcev že 24.

Sedanjio lovsko družino vodi Franjo Gerdina. Včlanjenih je 50 lovcev iz vseh sredin. Glavne naloge vidijo lovci v gojitvi divjadi in čuvanju okolja. Ob tem se srečujejo s posledicami sodobnih življenjskih navad in nesmotrne urbanizacije. Vse to potiska divjad iz njenega okolja in povzroča manjšanje stalaža. To se najbolj občuti pri velikemu petelinu in ruševcu. Tudi razna zaščitna sredstva, ki se uporabljajo povzročajo odmiranje določenih vrst ptic pevk. Najbolj pa moti preširoka prostorska poraba za vikende, ki ponekod že kvarijo izgled krajine.

Lovišča mozirskih lovcev so bogata s srnjadjo. Gamsi niso utrpeli večjih upadanj pri številu. Kakih 15 let sem pa so v lovišču tudi jeleni, predvsem v predelu Golt. Slabše je s fazani, ki imajo v našem okolju slabše življenjske pogoje, pa tudi selijo se. Popravlil se je stalež poljskega zajca, posebno so ponosni na belega planinskega zajca, ki je v bistvu redkost. Tudi divje race so že kar številne.

Mozirski lovci dobro gospodarijo. Doslej so zgradili 3 lovske koče. Glavna skrb pa je prehrana za divjad v zimskem času. To je odgovorna naloga, ki jo lovci z velikimi gmotnimi in osebnimi naporii uspešno rešujejo.

Raziskovanju več pozornosti

Na zadnji skupščini Raziskovalne skupnosti so delegati sprejeli pravilnik s katerim se bodo letno namenile nagrade raznih oblik inovatorjem v naši občini. V času, ko si močno prizadevamo iskati lastne izdelke in zamisli je treba z vsemi razpoložljivimi sredstvi pospeševati tehnične izboljšave in izume vseh vrst.

Potrjena je bila tudi raziskovalna naloga okoli lastnosti kisle vode v Matkovem kotu. Ta dela opravlja sedaj Center za razvoj in znanstveno raziskovanje mineralnih voda v Mariboru. Dosedanje ugotovitve kažejo na edinstveno mineralno vodo (železovokislo hidrokarbonatno), ki ni na para v Sloveniji. Vse kaže, da gre

za zanimivo zdravilno vodo. Raziskava bo predvidoma zaključena junija letos. Če bodo tudi vsi drugi pokazatelji ugodni bo predstavljala voda pod cesto Logarska dolina — Črna pravo turistično zanimivost. Že sedaj se predvideva njena uporaba zgolj za pitje.

Pripravljajo se raziskave mineralov v naši dolini. Geološki zavod Ljubljana bo predložil načrt in predračun v obravnavo. Dalje se predvidevajo raziskave na področju reševanja hribovskih kmetij, oziroma njihov oživljanja. Delale se bodo raziskave možnih energetskih virov v naših razmerah. Skratka pripravljajo se smeli načrti za razvoj doline.

Orientacijski pohod

Tekmovanje Planinskega društva Mozirje v orijentacijskem pohodu je v letu 1981 zajelo tudi vsa ŠD na področju naše občine. Proga v dolžini 8 km je bila zelo skrbno pripravljena.

Ker so na letošnje tekmovanje bila vabljeni tudi vsa ŠD (to tekmovanje je zajeto tudi v letni program TTKS za ŠD), smo pričakovali večjo udeležbo. Prijavilo se je sicer skupno 15 ekip, na tekmovanju pa so sodelovale samo 3. Resnično je v noči pred tekmovanjem zapadlo 15 cm snega, organizator PD — Mozirje pa je mnenja, da to verjetno ni glavni vzrok za slabo udeležbo. Pogoj tekmovanja so namreč bili odlični. Ugotavlja se, da je verjetno vzrok nedejavnost odborov in samega članstva v PD in ŠD.

Tekmovanje je zajemalo reševanje testov iz NOB, prve pomoči, splošnih vprašanj, med potjo je bilo preverjanje znanja v orijentacijskih sposobnostih in metanju ročne bombe v označen cilj. Omeniti je zelo dobro fizično pripravljenost vseh sodelujočih.

Prvo mesto v kategoriji do 18 let je osvojila ekipa PD — Gornji grad. Med člani je prvo mesto osvojila ekipa PD — Mozirje v sestavi KUNEJ Matjaž, KUNEJ Toni, PETRIN Pavel, drugo mesto pa ekipa ŠD SMREKA Gornji grad. Prvi dve ekipi sta prejeli pokal in trajno last, druga pa diploma.

IVO NOVAK

Kako telefonirati?

Ob vključitvi novih naročnikov v javno telefonsko omrežje, se je pojavil pri mnogih novih naročnikih problem kako telefonirati. Da bi se izognili nepotrebnemu in napačnemu vrtenju števk na telefonskem aparatu, priporočamo naročnikom, da preštudirajo v telefonskem imeniku za leto 1982 na VIII. strani NAVODILO ZA VZPOSTAVLJANJE TELEFONSKIH ZVEZ.

To priporočilo naj upoštevajo tudi naročniki, ki so že dalj časa vključeni v javni telefonski promet, saj se dogaja, da po nekajletnem naročniškem stažu še ne kličejo pravilno in ne poznajo kakšen je glas v slušalki če je centrala zasedena in kakšen je glas če je klicani naročnik zaseden.

Pojavilo se bo vprašanje kje prebrati navodilo, če pa nimamo imenika. Na to vprašanje dajemo sledeči odgovor: V mesecu decembru smo dobili le 50 % naročenih imenikov in to zaradi pomanjkanja papirja. S tako omejeno naklado smo zadovoljili le najnujnejše potrebe združenega dela, obrtnikov, ustanov in organizacij. Po zagotovitvi najodgovornejših pri PTT Slovenije smo dobili zagotovilo, da bo v mesecu januarju 1982 ponatis imenika tako, da ga bodo dobile vse pošte po nekaj komadov. Priporočamo, da se za imenik zanimate na svoji pošti.

SLAVKO ŽAGAR

Predavanja za nerazporejeno prebivalstvo

Komite za SLO in DS pri krajevni skupnosti Mozirje obvešča krajane, da bodo tudi letos predavanja iz obrambnih ukrepov. Obvezniki dobijo vabila, ki so obvezna! Lahko pa v primeru nujne zadržanosti na dan, ko bi morali k predavanju nadomestiti obveznost v naslednjem roku. Na zaključku vsakega predavanja se namreč ugotavlja udeležba, ki je po predpisih obvezna.

Predavanja bodo v sejni sobi SO Mozirje in v sejni sobi zadruga v Ljubiji v času od 25. januarja do 4. februarja 1982.

Vojaške šole vabijo

Oddelek za ljudsko obrambo pri SO Mozirje je obvestil uredništvo o razpisu Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo za vpis v vojaške šole.

Gre za srednje vojaške šole in to letalsko, splošne srednje, dalje za tehniške, letalskotehniške, mornariškotehniške, intendantske in sanitetne.

Mladi, ki bi se za šolanje na vojaških šolah zanimali dobijo vsa pojasnila pri oddelku za ljudsko obrambo SO Mozirje.

Pokale je podelil Lojze Plaznik

Novoletni kegljaški turnir

Zgornjesavinjska zadruga je dala pobudo za srečanje kegljačev naše doline v Mozirju. Na kegljišču v Mozirju so se med seboj pomerili. Pokroviteljstvo nad tekmovanjem je prevzela ZKZ, ki je oskrbela tudi pokale za zmagovalce.

Pobuda zadruga, da se ustanovi enoten kegljaški klub v dolini je naletela na dober odmev med športniki, ki so se v lepem številu tekme udeležili. Prijavilo se je 20, tekmovalo pa 17 kegljačev. Ti so vključeni v razna športna društva in sekcije Partizana.

Ta šport v dolini dobro napreduje, ne samo po številu tistih, ki se zanj zanimajo, ampak tudi po tem, da imamo že tri sodnike v vrstah kegljačev, pa še vzgojiteljev ne manjka.

Tekmovanje je tudi tokrat vodil prizadevni športni delavec Viktor Kovač, pri tem pa mu je pomagal Martin Aubrecht.

Tekmovalci so dosegli sledeče uvrstitve: 1. Dušan Bastl, Nazarje, 2. Niko Fužir, Mozirje, 3. Emil Lenart, Mozirje, 4. Viktor Kovač, Gornji grad in 5. Peter Kranjc, Gornji grad.

Pokale je prvim trem uvrščenim predal direktor ZKZ inž. Lojze Plaznik, ki je tekmovalce tudi nagovoril.

Obrtno združenje Mozirje

Naj tokrat predstavimo združenje v katerem je včlanjenih 327 obrtnikov. 85 občanov pa ima popoldansko obrt. V Sloveniji deluje kar 61 takšnih združenj.

Boža Jeraj

V naši občini je v sestavi malega gospodarstva največ obrtnikov tako imenovane proizvodne obrti, kovinske galanterije, mizarstva itd. Slabše je glede storitvene obrti. V občini je le 1 čevljar, ni krojača, ni dimnikarja, kovaštvo izumira, premalo je vodoinštalaterjev in še bi lahko na-

števali. Veliko je avtoprevoznikov, kar 92. Glede na turistično dejavnost pa je premalo gostlin, kjer bi nudili polno hrano, pa čeprav imamo gostincev v občini kar 38.

Zaposlovanje v drobnem gospodarstvu je sicer še možno. Vendar pa so glede števila delavcev merodajna zakonska določila, ki pod določenimi pogoji predpisujejo število zaposlenih. Seveda pa deluje zaviralno še pomanjkanje raznih materialov.

Združenje seznanja svoje člane z raznimi predpisi, pomaga pri pravni pomoči in predstavlja drobno gospodarstvo v občini. Da bi pomagalo članom pri vodenju poslovnih knjig so ustanovili knjigovodski servis. Tega se trenutno poslužuje 22 obrtnikov. Je pa zanimanje veliko in zato bodo to dejavnost razširili.

Organizacijsko delujejo v odborih in sekcijah glede na stroko. Zelo so prizadevni v športni dejavnosti.

V naši občini se doslej še ni pokazalo večje zanimanje zdomcev za obrt, vsaj na združenje niso prihajali, tako pojasni tajnica Boža Jeraj. Razvoj drobnega gospodarstva v dolini je še mogoč, vendar pa so velike težave s poslovnimi prostori. Tudi urbanizacija zaostaja, saj še nikjer ni določenih „obrtinskih“ predelov. S prostorom za gradnjo se ubada tudi združenje samo, ki bi želelo zgraditi stavbo za svoje potrebe.

Odličja planincem

Sredi meseca decembra je bila v Zalcu proslava ob 40-letnici vstaje, ki jo je pripravil Meddruštveni odbor planinskih društev Savinjska. Po prisrčnem kulturnem programu in po slavnostnem govoru, ki ga je imel tov. Jan Jože, predsednik IS SO Zalec je predsednik MDO Savinjska razdelil planincem priznanja za uspešno delo na področju planistva. Pri tem je naglasil tudi težave, ki jih je imel odbor, saj so tudi društva, ki ne pošljejo predlogov.

Med nagrajenci so tudi planinci planinskih društev iz občine Mozirje. Prejeli so jih:

PD Solčava, Stebe Ignac, Ikavic Edvard
PD Gornji grad, Franci Pahovnik
PD Ljubno, ki praznuje letos 30-letnico, Mikek Alojz, Podmeninšek Stan-ko, Marovt Ivan, Nerat Jože, Špička Karl
PD Luče, Peter Jež, Žunter Alojz, Pirkmajer Fedor
PD Mozirje, Kovačič Mirko, Aubrecht Martin, Karče Pavla, Štigi Stane
FRANC JEŽOVNIK

Pomagajmo pticam!

S skromno željo se obračam na vaše glasilo v želji, da pomagam z nasvetom o varstvu ptic pozimi.

Sedaj je namreč še čas, ko večina ptic še potrebuje našo pomoč pri iskanju hrane. In če hočemo pticam pomagati moramo pravilno poskrbeti za ustrezno hrano. Ker je pri nas veliko različnih vrst ptic mora biti hrana zato različna. Poznamo ptice, ki se preko leta hranijo z žuželkami in ličinkami (sinice, taščice, drozgi . . .), pozimi pa v glavnem jedo semena. Najbolje je, da postavimo na vrtu dve ptičnice in vanje nasujemo različne hrane. Sinice, strnadi, zelenci imajo radi sončnice — liščki, grilčki pa imajo radi proso, lan, konopljo itd. Nikakor pa ne smemo pticam dajati kruha, ker se hitro pokvari in pticam škoduje.

Veliko pa je odvisno kam in kako postavimo ptičnico. Najbolj so primerne ptičnice izdelane iz lesa z dovolj veliko streho, da se ne zmohi hrana. Ptičnica naj bo na takšni višini, da jo bomo lahko redno zalagali s hrano. Postavljena naj bo na čim manj odprtem in vetrovnem kraju. Priporočljivo je, da jo postavimo v živo mejo ali kako gosto drevo, kjer imajo ptice dovolj kritja pred sovražniki (skobec, kragulj in mačka). Vsak večer moramo skrbno pobrati seme, ki ga ptice niso pojedle, da čez noč ne zmrzne. Zmrznjena hrana je za ptice škodljiva in od nje poginejo.

Vedeti moramo, da brez ptic tudi za nas ne bi bilo življenja. Slepi jih slišijo, gluhi jih vidijo, nihče pa jih ne razume, je misel amaterjev ornitologov Slovenije.

MILAN CERAR

Komisija za delovna razmerja
pri osnovni šoli
FRAN KOCBEK

Gornji grad

razpisuje prosta dela in naloge

SOCIALNEGA DELAVCA

Pogoj: končana višja šola za socialne delavce.

Delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas od 1. februarja 1982 do 30. junija 1982 zaradi nadomeščanja delavke na opravljanju družbene funkcije.

Kandidati naj vložijo pismene prijave najkasneje v 14. dneh od dneva objave.

ELKROJ — proizvodnja modne
konfekcije Mozirje n. sol. o.
TOZD Konfekcija
Mozirje n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja
TOZD Konfekcija Mozirje

o b j a v l j a
prosta dela in naloge

KONFEKCIONAR (15 delavk)

Pogoji: končana osnovna šola in veselje do šivanja

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave sprejema splošni sektor DO 15 dni po objavi.

ŽELEZARNA RAVNE
TOZD KOVINARSTVO
LJUBNO OB SAVINJI

Po sklepu komisije za kadre in splošne zadeve Železarne
Ravne,
TOZD Kovinarstvo
Ljubno ob Savinji

objavljamo
prosta dela in naloge

VOZNIKA VILIČARJA za nedoločen čas.

Za opravljanje teh del in nalog se zahteva:

— končana osnovn šola
— vozniki izpit B kategorija (po možnosti izpit za viličarista)
— 1 leto delovnih izkušenj
— delo je dvoizmensko
— poskusno delo skladno s pravilnikom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15. dneh po objavi v kadrovsko splošno službo TOZD Kovinarstvo Ljubno.

O hribovskih kmetijah

Piše: dr. Drago Meze

Ce štejem k „zaslužkarjem“ gospodarja in prištejem pripadajočo osnovo za ženo in neprekrbljene otroke (mednje, štejem tudi preužitkarje ter tete in strice na kmetijah s statusom kmeta), bi bili v vsej obravnavani pokrajini le dve kmetiji, ki bi zapadli plačilu davka na osebni dohodek; kmetij, katerih dohodek je sploh presegel 110.000 din, ne oziraje se na število družinskih članov, pa je bilo vsega skupaj šestnajst. Kljub temu, da zgornje navedbe glede primerjave zaslužkov kmetov z drugimi poklici niso rezultat vsestranskih ekonomskih analiz, sem vseeno mnenja, da nekaj le povedo in da bi eventualno lahko služile kot izhodišče za nadaljnja tovrstna razmišljanja.

Velike kmetije, predvsem tiste z veliko lesa in modernizirano govedorejo ter z ugodnim prebivalstvenim sestavom, so najboljše stoječe. Take so zlasti na Solčavskem v Šmihelu in v delu Podvolovljeka, drugod pa so taki le posamezniki. Mednje je mogoče šteti tudi nekaj izrazitih gozdnih kmetij z izjemno velikim etatom; njihove gospodarske perspektive pa so slabše od prej imenovanih. Relativno dobro stoječe so tudi kmetije pomembnejših hribovskih živinorejcev in večina usmerjenih kmetij. Na najslabšem so kmetije z majhno posestjo, zlasti z malo lesa, z veliko oddaljenostjo od tržišča in neugodno prebivalstveno strukturo (Podveža, Zgornja Radegunda, Čreta, Mari Rovt, delno Planina ter gornji deli Lučke pokrajine, Tera in gornje Zadrecke doline). Slabo je tudi z večino kmetij v Poljanah, na Lepi Njivi, Dobrovlju in z vsemi kmetijami v Zavodcah. Na najslabšem pa so kmetije v Radbočini, zato so danes vse, razen ene, opuščene.

Z razmahom kmetijske mehanizacije stopa, kot že omenjeno, tudi na hribovskih kmetijah obravnavane pokrajine čedalje bolj v ozadje ročna delovna sila. Naj navedenem samo primer treh, med seboj podobnih kmetij v Gornji Savinjski dolini. Pri Rženičniku v Šmihelu, Stogleju v Podveži in Žviplu v Šmartnem ob Dreti, treh visokoproduktivnih kmetijah, opravlja vsa kmetijska dela gospodar, žena, oziroma pri Žviplu mati, dela v hiši in deloma v hlevu; na ostale starše (na vsaki kmetiji je

po eden) in na mladsinova pri Rženičniku pa za sedaj še ne morejo veliko računati. S spreminjanjem gospodarske in socialne podobe se spreminja tudi fiziognomija kulturne hribovske kmečke pokrajine. Spremembe so najočitnejše na kmečkem domu, predvsem na hiši, še posebej, če je ta postavljena na novo, S cestami so izginile tudi lese okrog kmetij s pritakami, tako značilne za hribovske kmetije; nadomestili so jih električni pastirji. Nekatere nove in tudi prenovljene Čremsnik, Žeroničnik, Logar v Logarski dolini, Ložekar, Covnik, Hriberšek, Kosmač in še nekateri), predvsem tisti, ki jih namenjajo tudi kmečkemu turizmu. Vsaka kmetija ima radioparat, večina pa tudi že televizorje. Tudi modernizacija gospodinjstev je na pohodu (keramične zidne obloge v kuhinji, kopalnice, pralni stroji, stranišča na splakovanje, drugi gospodinjski stroji); skoraj vsaka hribovska kmetija pa ima zamrzovalno skrinjo. — Z modernizacijo gospodarstva se spreminja tudi način življenja, ki ruši staro kmečko idilo.

Dohodki iz kmetijstva, razen omenjenih, so redki. Nekateri hribovski kmetije delajo v majhnih količinah za trg znane se z njimi ukvarja Osterman v Lenartu, ki poleg goved redi zaradi izdelave žolodcev tudi večje število prašičev.

Vse usmerjene in tudi nekatere druge hribovske kmetije so zadolžene. Samo z lastnimi sredstvi, brez posojil, so nemogoča investicijska vlaganja, kakršna so potrebna za modernizacijo hribovskega gospodarstva. Tradicionalni odpor kmeta proti zadolženosti se je nujno moral spremeniti, ker sicer do modernizacije ne bi prišlo, ta pa je tudi za hribovskega kmeta, čeprav ima v poprečku relativno veliko lesa, življenjskega pomena. Posojila so večstranska (banka; kmetijska razvojna skupnost; hranilna kreditna služba; hranilna služba GLIN-a). Obrestna mera je 3 %, rok odplačila pa je razmeroma kratek (5 do 20 let; modernizacija hlevov 12 let, plemenska živina 6 let, kmetijski stroji 5 let, kmečki turizem 20 let).

(SE NADALJUJE)

Turistično društvo v Lučah

Po treh letih so tukajšnji turistični delavci spet polagali obračun. Na običnem zboru so se zbrali mnogi krajani, žal pa je vreme zagodilo in zato ni bilo takšne udeležbe, kakršna je sicer v navadi. Najbrž tudi zaradi tega ni bilo nikogar, ki bi navzoče v imenu občinskih organov pozdravil. To so pričakovali, saj so tudi letos dobili priznanje najlepšega kraja na celjskem turističnem območju. Čestitka katerega izmed predstavnikov bi pač godila ...

V nekaj številkah bi želeli seznaniti bralce z uspehi in težavami marljivih lučkih turističnih delavcev. V društvu je včlanjenih 127 članov, na novo jih je pristopilo 19. Turističnih sob imajo 45, oziroma skupno 90 ležišč. Oprema je ustrezna, ponekod z vsemi udobnostmi. Tudi 5 turističnih kmetij je na njihovem območju, te razpolagajo s 46 ležišči. Žal pa v zadnjih letih opažajo upadanje razpoložljivih sob, kar gre pripisati stanovanjskim potrebam mladih družin. Če primerjamo število nočitev za leta 1979–1981 potem ugotovimo

padec za 3 %. Boljši je podatek, da je število nočitev tujih gostov naraslo za 57 %. Seveda se morajo vsako leto znova truditi za turistični obisk. Ob tem pa nenehno skrbijo za lepo okolje, urejajo sprehajalne poti, park in poskrbijo za nabavo okrasnega cvetja. Veseli bi bili, če bi v skrbi za lepše okolje ukrepala bolj učinkovito krajevna skupnost, saj končno ni to naloga samo turističnega društva. Vsakoletne turistične prireditve so dobro uspele. Uredili so tudi zasilno turistično pisarno. Priredili so več izletov doma in v tujino. Pomagali so s sredstvi domačemu športnemu in gasilskemu društvu. Posebno so podčrtali nezadostno propagando v okviru doline, čeprav gre pri turizmu za prednostno vejo gospodarstva se tu ni kaj prida premaknilo. Vrsta priznanj, ki so jih prejeli kaže na to, da zasluži društvo večjo pozornost, kot pa se mu izkazuje.

Opravili so volitve in vključili v odbor 5 novih, mladih članov. Zastavili so si tudi dokaj zahteven načrt dela.

Svečanosti mladih teritorialcev se je udeležil tudi polkovnik Banovec. Na sliki v sredini, levo major Celinšek in desno kapetan Martinčič

Začetki šole v Mozirju

Časi, ko so Slovenci dobili prve šole segajo precej nazaj v preteklost. Seveda ni mogoče trditi, da so jih povsod hkrati ustanovljali. Korenine mozirškega šolstva zasledimo v letu 1783, ko so v okviru takratnega župnišča pričeli s poukom najosnovnejših znanj. V bistvu gre torej za župniško šolo, kjer so poučevali duhovniki. V zvezi s tem se omenjajo kot prvi Jožef Maks Wentler, nato Jožef Orešnik in Martin Pavšek.

Ko je v Mozirju deloval kot učitelj Franc Hofbauer (1787–1822) so imeli pouk kar v njegovem stanovanju. To je bil tudi prvi posvetni učitelj. Seveda je treba vedeti, da so takrat učitelji opravljali hkrati še orglarske posle v cerkvi. Med tem so postavili šolsko poslopje, poznejša kaplanija, oziroma občinska uprava. Na nekdanjih vhodnih vratih (s ceste proti Nazarjam) je še danes viden napis Narodna učilnica.

Od 1781 do 1874 je bila enorazrednica, od 1874 do 1896 dvorazrednica, od 1896 do 1905 trirazrednica in od 1905 dalje štirirazrednica. Pozneje je imela še posebne oddelke 4. razreda.

Iz listin, ki so ohranjene, je razvidno, da je poslopje, v katerem je dolgo delovala šola zgradil župnik Anton Saicinger, ki je brezplačno namenil prostore za šolo v drugem

in stanovanje za učitelja v prvem nadstropju (sedaj stanovanjska zgradba in v pritličju slaščičarna). Ne kaže ob tem spregledati velike zasluge Franca Hofbauera za trg, saj je poleg učiteljevanja opravljal še posle magistratnega tajnika. Umrli je po 36-letnem delovanju v Mozirju 9. 2. 1822.

Zapisano je, da je za otroke bilo zelo usodno leto 1883, ko je razsajal legar, ki je zahteval med njimi preko 90 žrtev.

Magistrat Mozirje je imel zemljiško knjigo, ki izkazuje vpis z dne 15. marca 1863 in se nanaša na pravice šole v poslopiju številka 3, ki je bilo sicer župnijska last.

Glede obiska šole pa je zapisano, da so bile velike težave, saj so številni otroci hodili v šolo iz okoliških vasi in so morali prenovstveno opravljati domača opravila. Miselnost v ljudeh se je le počasi spreminjala v korist nujnosti šolanja. Kot je navedeno v neki listini si je za podporo šoli veliko prizadeval takratni župnik v Mozirju in znani slovenski zgodovinar Ignac Orožen.

16. novembra 1896 so odprli novo šolsko poslopje, ki ga je gradil krajevni šolski odbor od pomoči države. Na mestu, kjer je to poslopje, stalo, je danes samopostrežna trgovina.

A. VIDEČNIK

Letovanja borcev NOV

Borci NOV in njihovi družinski člani imajo, v letošnjem letu možnost letovati v letovišču Banjole pri Pulji, Strunjanu in v kamp prikolici Občinskega odbora ZZZB NOV Mozirje v Rabcu.

V Banjolah se lahko letuje v času od 15. marca do 5. junija 1982 in od 5. oktobra 1982 do 5. januarja 1983. Letovišče Banjole ima pokrit bazen s toplo vodo in drugimi objekti, ki nudijo gostom razvedrilo in zabavo. Cena letovanja je za borce od 260,00 do 310,00 din dnevno, za ostale goste pa od 300,00 do 350,00 din dnevno po osebi.

Borci, ki želijo letovati v Zdravilišču VVI v Strunjanu imajo prav tako možnost letovanja v predsezoni in po sezoni. Prav tako ima zdravilišče Strunjan pokrit bazen s toplo vodo.

V času od 1. 6. 1982 do konca septembra pa je možno letovati tudi v kamp prikolici Občinskega odbora ZZZB NOV v Rabcu. Prikolica je postavljena v urejenem kampu cca 50 m od morja. Je opremljena s plinskim štedilnikom, hladilnikom, priključena na električno energijo. V prikolici pa je tudi potrebna posoda in posteljnina. V njej je pet ležišč. Ima tudi predprostor. Letovanje v prikolici stane dnevno 250,00 din (neglede na število oseb, ki letujejo v prikolici).

Nove knjige v knjižnici Mozirje

I. LEPOSLOVJE: Sartre: Izbrana dela, Gogolj: Večeri na pristavi, Brvar: Pesnitev o tem, kako je nastala neka pesniška zbirka, Zlobec Andrej: Za blagor očetnjave, Prežihov Voranc: Izbrano delo I. del

II. STROKOVNA LITERATURA: Čuček: Terorizem, Gilbert: Nuernberski dnevnik, Hrušovský: Dialektika biti in kulture, Štih: Knjiga, ki noče biti requiem, Pibernik: Med modernizmom in avantgardo, Pečjak: Kuharska umetnost Azije, Komelj: Božidar Jakac in Dolenjska, Kuhajmo z veseljem

III. MLADINSKA LITERATURA: Slana: Kurirčkov kruhek, Suhodolčan: Pri nas in okoli nas, Mihelič: Trska in Debelajsa, Ingolič: Zaupno, Popovič: Narobe pravljice, Batič: Prvo polletje na šolskem odru, Kovič: Zmaj drendaj, Pregl: Če bi srečal krokodila, Manček: Bruno Steje, Mal, V.: Čarodejni novič

Mladi pišejo ...

Ob dnevu JLA

Minilo je že več kot 40 let od tistega zgodovinskega dne, ko je bila po ukazu vrhovnega poveljnika NOB Jugoslavije, tovariša Tita, ustanovljena Prva proletarska brigada. Sledilo ji je veliko število drugih brigad, divizij in korpusov. Tako se je nadaljeval legendarni boj — sestavljen iz udarnih pesti narodov Jugoslavije v boju zoper sovražnike in domače izdajalce.

JLA, ustanovljena med oboroženim bojem, je tudi danes oborožena sila naše domovine.

Živimo v svobodni, srečni domovini. NOB smo spoznali ob pripovedovanju, ogledu filmov, spomenikov in praznovanju. Vemo, da so bili takrat najhujši časi.

Vedno se razveselim svoje babice, kadar pride na obisk. Veliko mi pripoveduje. V nepozabnem spominu pa mi je ostala njena pripoved iz vojne.

Babica je ostala med vojno sama s tremi otroki v napol dograjeni hiši. Neko noč je tiho potrkalo na okno. Sosedov fant, zaveden partizan, je prispel babico, naj ga skrije. Za petami mu je bila nemška policija — gestapo. Babica se je spomnila na

stopnišče, ki je bilo na pol zgrajeno in ga tam pokrila še s peskom. Komaj je legla, je bilo dvorišče že polno nemških vojakov. Z brčanjem so odprli vrata in začeli vpiti, da se tu v bližini skriva bandit Ignac. Babica jim je, trda od groze, zatrdila, da ga ni videla. Razmetali so vse po hiši, si vzeli nekaj živčevja in se odpeljali. Sosed se je ves srečen izmotal izpod stopnic, se babici zahvalil in že ga je vzela noč. Šele ko je ostala spet sama, je zajokala in do jutra tolažila prestrašene otroke. Sosed se je še večkrat skrill pod stopnicami. Nesrečnik se je nazadnje skrill še v zvoniku. Nekdo v vasi ga je izdal in gestapo ga je pri belem dnevu ustrelil, pred očmi lastne matere. Vem, kje je njegov grob.

Kadar pri nas v svobodi in izobilju vihrajo zastave in se srečni ljudje vračajo s praznovanja, se vedno spominam na hrabre partizane.

Tudi letos si bomo ob dnevu JLA zaželeli, da bi m vojaki očuvali naše meje in pomagali ohraniti mir. Na področju obrambe in zaščite jim bomo po svojih močeh iz srca radi pomagali.

PETRA ZUPAN, OŠ Mozirje (nagrajeni spis)

Obisk vojaške šole

Obiskali so nas gojenci vojaške šole iz Zagreba, zato smo jim obisk vrtili. Pred kratkim nas je šlo za en avtoBUS iz vse občine. Zraven so šli rezervne vojaške starešine, učitelji tehnične vzgoje in kandidati za vojaški poklic.

Na poti so nam pripravili obilno malico v motelu. V Zagrebu so nam priredili lep sprejem in nas povabili v sejno sobo, kjer so nam dali podatke o šoli in poklicu vojaka.

Nato smo šli na ogled šole. V učilnicah in kabinetih so predavatelji predavali vojakom o raznih smereh vojaškega poklica. V raketarnem oddelku so nam prikazali protiletalske rakete, katere lahko spuščajo ljudje, ali pa z raznimi pripravami. Ogledali smo si radarje, s katerimi zaznavajo predmete v zraku. Zato lahko opazijo letala na precejšnje razdalje. V delavnicah se

gojenci vadijo v sestavljanju in popraviljanju orožja, topov, tankov in oklepnih vozil. Razstavljene imajo tanke, oklepna vozila in starejša orožja. V kabinetu za ročne bombe, bombe, mine in drugo uničevalno orožje, so nam razkazali sestavo in uporabo tega orožja ter raznih plinov in kislin. Usposablajo se tudi za vojne elektrifikacije, delajo z radijskimi oddajniki, sprejemniki in teleprinterji.

Po ogledu so nam pripravili kosilo in nato smo se še slikali in se poslovili. Spet smo se ustavili še v Tuheljjskih toplicah in v Kumrovcu, kjer smo si ogledali rojstno hišo maršala Tita. Iz Kumrovcu smo odšli domov.

Ta izlet je bil lep in mi bo še dolgo ostal v spominu.

TESOVNIK FRANC, OŠ Gornji grad (nagrajen spis)

Lepa je naša svobodna domovina

Zelo raznolika je ta naša domovina Jugoslavija. Visoke gore, slapovi, gozdovi, reke, jezera ...

Kot spomeniki stojijo gozdovi po vse naši domovini in prepevajo nemo pesem o slavni borbi naših očetov. Prav lahko bi predstavljali našo domovino, saj stojijo trdno kot skale ter se upirajo viharjem časa.

Modre reke šumljajo pesem o naši domovini. Lepša je ta pesem kot mnogokatera druga pesem, saj opeva slavno preteklost slovenskih narodov. Kot biseri so posejana po vsej naši domovini jezera, ki jih napaja kristalno čista voda hčerke gora, naših rek.

Za vsem tem pa se razprostira sinje morje, kot bi ušlo iz pravljice ter se postavilo po robu vsemu slabemu. Čudovito lepo je opazovati na obali našega morja sončni zahod. Pred tabo se razprostira morje, v daljavi pa se morje in sinje nebo spojata v nedeljavno celoto. Sonce pa se spušča v ta čudoviti svet. Cim se

sonce dotakne morja, se vsa zablešči in kaplje se svetijo kot biseri. Svetloba zalije morje. V hiši se vse to združi v čudovito pesem, pesem o svobodi, enakosti ter te povzdigne v čudoviti svet, kakor bi poslušal vile, kako pojejo, tako čudovito zveni ta pesem. Toda kaj kmalu je vsega tega konec. Spet je enako kot prej, sinje morje, sinje nebo, le sonca ni več na obzorju. Resnično ponosen lahko pomisliš, da je vse to tvoje, naše.

Da, vredno se je bilo boriti za ves ta paradiz. Ni je dežele na tem svetu, ki bi se mogla kosati z našo domovino. Popotnik, ki ga pripelje pot v Jugoslavijo, je ljubeznivo sprejet. Te dežele še ni pokvarila zavist in sovražnost. Tukajšnji ljudje so preprosti in dobri, pomagajo si drug drugemu. Resnično si lahko rečemo: vse to je naša domovina, svobodna Titova Jugoslavija.

FRANJO ŠTIGLIC
OŠ Ljubno

Smučanje pod Raduho

Planinsko društvo v Lučah oskrbuje poleti kočjo pod Raduho. Pozimi pa je dostop težaven, včasih pa kar nemogoč. Zato so se odločili člani upravnega odbora prevzeti skrb obveščanja o tem kdaj je kočja tudi pozimi odprta. V načelu je dogovorjeno, da jo odpro, če je dostop dober in mogoč. Takrat ni sicer oskrbovana, vendar nudi obiskovalcem prenočišče in možnost kuhanja s seboj prinesenih jedi. Pozimi je peš hoje do kočje iz Luč kake 4 ure, če pa je cesta prevozna pa je treba še uro prehoditi od kraja kjer se lahko avto pusti.

Tudi letos bodo ob primernem vremenu aprila ali maja priredili že tradicionalen veleslalom na Raduhi. Ta bo pripravljen v okviru meddruštvenega odbora.

Obvestilo o tem če je kočja odprta je mogoče dobiti prek telefona 844-054 ali 844-013.

Preveč gostiln — premalo mleka

Na običnem zboru Turističnega društva v Lučah je bilo med drugim povedano, da je v kraju kar 14 točk, kjer je mogoče dobiti alkoholne pijače, žal pa je oskrba z mlekom slaba. K temu še ugotovitev, da je le ena sama gostilna družbenega sektorja pripravljena nuditi gostom, ki jih poleti ni malo, tudi hrano. Res pa so 3 gostilne v zasebnem sektorju ponudniki hrane in imajo skupaj 270 stolov zmogljivosti.

Ob tem se kaj lahko človeku porodi vprašanje kdo neki usmerja tako neustrezno gostinsko dejavnost v okolju, ki šteje za najlepši turistični kraj na celjskem turističnem območju?

OO ZZZB NOV MOZIRJE

V boju za delavske pravice

Pri raziskovanju zgodovine delavskega gibanja v naši dolini se vse bolj odkrivajo zanimive podrobnosti o časih pred drugo vojno in o prizadevanjih takratnega delavskega razreda za svoje pravice. V Vologu so bile najdene listine, ki pričajo, da je v Zadrečki dolini, bolje v Šmartnem, vodil lesno skupino Jugoslovanske strokovne zveze Jože Purnat. Tako nam je ohranjen

Anton Levar

tudi popoln seznam članov, ki ga je omenjeni vodil. Po dosedanjih ugotovitvah je od navedenih takratnih članov JSZ le še nekaj živih, domnevno samo trije. Eden teh je Anton Levar nekdanji žagarski delavec, ki živi v Spodnjih Krašah. Nazadnje je delal na žagi Jožeta Glojeka. Spominja se kako velike so bile težave vsakega delavca, ki se je organiziral v strokovni organizaciji. Tudi njega bi gospodar nagnal, če se zanj ne bi potegnil gospodarjev sin Ivan. Ve in dobro se spominja, da so organizatorji prihajali z Ljubne-

Alojz Cigale

ga. Na pogajanjih za plače pa so sodelovali predstavniki jugoslovanske strokovne zveze iz Ljubljane, vseh se ne spominja, le imena dveh si je zapomnil: Grošelj in Brtoncelj. Žal je bilo kar precej takšnih delavcev, ki so klonili pred jezo gospodarjev in postali omahljivi. Spominja se pogajanj na takratnem srezkem načelstvu v Gornjem gradu. Vodil jih je srezki načelnik Mlinar-Cigale, ki je bil med razgovori naklonjen zahtevam delavcev. So bili primeri, ko so organizirane delavce nagnali z dela, pa je organizacija preko sodišča največkrat uspela zagotoviti nadomestilo izgubljenega dohodka. Kakor se spominja Levar so resno pričeli z organizacijo oko-

li leta 1937. K temu jih je gnala velika stiska. Saj so bile razmere za lesne delavce na sploh izredno težke, nekoliko bolje je bilo splavarjem. Po kriznem obdobju v tridesetih letih je postajalo življenje vse bolj neznosno, delodajalci pa vse bolj izkoriščevalski. Žagar je dobil okoli leta 1934 32 din od flosa, kar je pomenilo, da je na dan trdega dela (16 do 18 ur) dobil največ 12 din. Posebno lesni trgovci so hudo izkoriščali delavce, zato jih je mnogo šlo v Francijo za kruhom. Ko je organizacija sklenila kolektivno pogodbo z delodajalci je bilo boljše, vendar so vedno znova morali delavci postavljati zahteve za izboljšanje delovnih pogojev.

Kot žagar sem delal pri Cirilu Prazniku v Kokarjah pripoveduje eden organizatorjev lesnih delavcev v Zadretju Alojz Cigale iz Potoka 18. Začelo se je nekako 1937, ko je z Ljubnega prihajal k nam Franc Nareks. Bil je pobudnik organiziranosti, vodil je sestanke in prenašal navodila za delo v Jugoslovanski strokovni zvezi. Organizirali smo se splavarji, tesači in žagarji. Sedež organizacije je bil v Šmartnem, kjer je bilo tudi največ delavcev. Za naše območje sva bila delavska zaupnika Anton Levar in jaz. Spominjam se, kako smo se dvakrat na srezo v Gornjem gradu pogajali z delodajalci za boljše plače in delovne pogoje. Prvič smo se sestali pod vodstvom namestnika srezkega načelstva, ne spominjam se njegovega imena. Takrat nam delodajalci sploh niso pustili do besede. Ko so nas krepko ozmerjali, so zapustili sobo in jaz sem srezkemu uradniku očital, da tega ni preprečil in ni zagotovil besedo tudi nam delavcem. To ga je prizadejalo, da je stopil za delodajalci in jih je privedel nazaj v urad. Sklenili smo, da se dobimo ponovno. Drugič je vodil razpravo sam srezki načelnik Mlinar-Cigale, ki je od vsega začetka v redu vodil pogajanja. Takrat je šlo za večje plače in za plačilo v času popraviljanja žag. Veljalo je namreč pravilo, da je žagar moral brez plačila popravljati žago, pa če jo je trajalo tudi več dni. Temu smo se uprli. Najprej smo imeli za flos 50 din, pozneje 80 din, takrat smo pa zahtevali 100 din od flosa, saj so se življenjski stroški močno povečali.

Sklenili smo v tem smislu tudi kolektivno pogodbo, ki jo pa nekateri delodajalci niso hoteli priznati. Vendar so pozneje tudi ti klonili! Seveda bi nikakor ne uspeli brez organiziranosti. Delodajalci so nam očitali na prvem srečanju v Gornjem gradu komunizem, takrat pa jim je Levar dejal, da se pa oni vozijo z avtomobili, ki so jih kupili za naše žulje. Najbolj glasen je bil takrat Poznič-Kveder iz Sokata. Na drugem sestanku pa so delodajalci imeli s seboj svojega „advokata“, lesnega trgovca Jožeta Flereta iz Kokarj, ki je bil daleč na okoli znan kot dober govornik. Bil je premožen in je prav takrat nameraval postaviti lastno parno žago. Toda njegov dar govora ni pomagal, zmagala je odločnost delavcev in njihova organizacija, je zaključil svoje spomine Alojz Cigale.

O delovanju Franca Nareksa z Ljubnega bomo spregovorili v prihodnji številki. Že sedaj pa prosimo vse, ki bi vedeli kdaj je bil v tridesetih letih protestni pohod lesnih delavcev na srezko načelstvo v Gornji grad, da nam to sporočijo.

A. VIDEČNIK

Pred novoletnimi nakupi so krajani dodobra spoznali odlično založenost mozirske trgovine. Izbira je bila res dobra, zato ni manjkalo pohvalnih besed.

Ne smemo jih pozabiti

Le malokdo ve, da so bili prav naši rojaki v marsičem zaslužni za to, da so državne meje na severu tam kjer so. Veliko število prebivalcev doline se je namreč v letu 1918-19 odločilo slediti pozivu generala Majstra k obrambi severne meje.

Udeleženec tega veličastnega in neenakega boja je bil tudi dr. Ervin Mejak, odvetnik iz Celja. Prosili smo ga za sestavek, ki bi opisal takratne dogodke. Ljubno se je odzval in tako bodo naši bralci lahko sledili nekaterim najvažnejšim dogodkom tistega časa.

Dr. Mejak je to rade volje storil, saj je bil v času od 1934 do prihoda okupatorja odvetnik v Gornjem gradu in je torej dober poznavalec razmer v naši dolini.

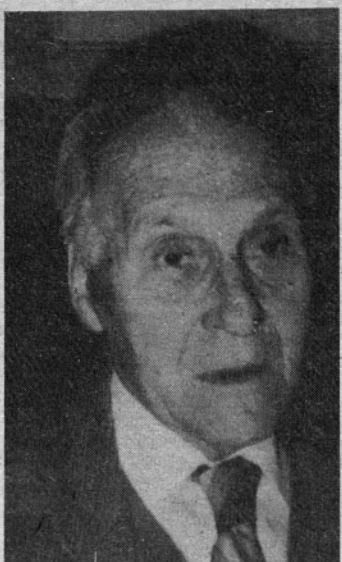
Ogrožena Gornjesavinjska dolina

Do spomladi 1919. leta smo imeli slovenski vojaki — prostovoljci pod poveljstvom generala Rudolfa Maistra in Franja Malgaja zaseden velik del južne, vzhodne in zahodne Koroške, ogrožali smo glavno mesto Koroške Celovec.

V tem času pa se je po krivdi slovenskih takratnih političnih činiteljev v Ljubljani, ki niso skrbeli za ojačanje naših čet, zatirajoči, da bomo itak brez bojev dobili ves slovenski Korotan, položaj naših čet poslabšal. Sovražnik je bil vedno drznejši, Avstrijci so bili dobro oboroženi in v nekaj tednih so bili že v veliki premoči napram našim četam. Nujna je bila pomoč našim iz zaledja, ojačanje pa ni bilo, — Ljubljana je čakala.

V tem mučnem položaju je bil v noči pred 29. aprilom izdan, — proti volji komandanta Dravske divizije, pač pa po želji slovenskih političnih činiteljev, od našega poveljstva ukaz, da se drugo jutro prične ofenziva naših čet, ki naj bi osvobodila ves slovenski Korotan. Sovražnik je bil v prvem momentu presenečen in se je jadno umikal iz prednjih črt nazaj. Toda to ni trajalo dolgo. Avstrijci, napram našim v veliki premoči, so odgovorili s splošno in zelo krepko ofenzivo od vseh strani. Ta je prisilila naše čete, da so morale 2. maja zapustiti Velikovec in v naslednjih dneh je bila po težkih bojih vsa Koroška za nas zgubljena. Naše čete so v redu zapuščale svoje postojanke, bile so v stalnem stiku s sovražnikom, ki pa je pritiskal nanje brez prestanka in dosegel 7. maja 1919 deželno mejo ter silil že preko nje. Brez dvoma je iskati razlog za ta naš neuspeh v nezadostnem številu vojakov, njih izčrpanost in v pomanjkanju rezerv.

Padli so v teh bojih naši najboljši, med njimi bivša celjska dijaka Franjo Malgaj in Srečko Puncer. Puncerja, ki je bil urednik lista „Jugoslovanski Korotan“, ki je izhajal v Velikovcu od 22. decembra 1918 pa do njegove smrti, so avstrijske vojaške tolpe na zverinski način ubile 29. aprila 1919 v Vobrah. Čez teden dni je sledil Puncerju Malgaj, ki si je v kratkem času

dr. Ervin Mejak

pridobil sloves legendarnega junaka, je padel na čelu svoje čete na zadnji postojanki na Tolstem vrhu nad Guštanjem.

Izredno zgodaj je v letu 1919 prišla pomlad v naše kraje, bila je to prva pomlad, ki jo je doživela komaj rojena Jugoslavija. Močan sunek od koroške deželne vlade organiziranih in zbranih avstrijskih čet je prisilil slovenske čete — prostovolce, da so se morale po daljši, krčeviti obrambi končno vendarle umakniti iz Koroške do bivše štajerske — koroške — kranjske meje. Tropi koroške vlade so vdrli pri Dravogradu in nižje na štajerska tla, prišli do Slovenj Gradca, se blizili Šoštanju in celo ogrožali Celje. Bili so to kritični in bridki dnevi za prebivalstvo tega dela Slovenije.

Narodni svet in celjska narodna društva je sklical 7. maja 1919 v veliki dvorani Narodnega doma v Celju zbor ter pozval vse moške, ki so v stanju prijete za orožje, da se v 24 urah javijo v četo prostovoljcev.

(SE NADALJUJE)

Sodelovanje oboroženih sil je pogoj obrambnih priprav. Na sliki pripadniki TO in milice proučujejo skupne ukrepe.

Urednikova beseda

O nečem bi želel spregovoriti. Gre za neke vrste zapiranje informacij, kar se čuti v tem, da nekateri smatrajo obveščanje prebivalstva kot peto kolo v družbeni dejavnosti. Pojavljajo se primeri, ko odgovorni ljudje v raznih sredinah ne pojmujejo dobro potrebo po celovitem in nepristranskem obveščanju nejasnosti. Ne samo da gre za ustaljeno načelo v naši družbi, gre tudi za uresničevanje zakonskih določil, ki to terjajo. Končno pa kako naj delegat odloča, kako naj občani razumejo razne ukrepe, če pa niso dovolj obveščeni? Dogaja pa se tudi, da občan piše uredništvu, se v redu podpisuje in v pismu graja neka dogajanja. Po starem reku, da je treba slišati še drugo plat zvona pošljemo najprej vsebino v vednost tistemu, ki je grajan. Tako je bilo tudi v primeru, ko smo tak dopis poslali krajevni skupnosti, pa po 7 tednih še ni odgovorila. Pisec pa seveda misli, da uredništvo namerno zadrži njegov sestavek, češ vrana vrani ne izključe oči...

O tem se kaže zamisliti v vseh sredinah in ne nazadnje tudi v krajevnih skupnostih.

Pesnik iz Šmihela

Le malo ljudi ve, da je bil 12. aprila 1824 v Šmihelu rojen Florijan Vodovnik, ki je pozneje napisal mnoge pesmi o svojem kraju in o Gornji Savinjski dolini.

Kot sin bornih kočarjev pri posestniku Hudeju je že v rani mladosti pokazal nadarjenost in voljo do učenja. Poslali so ga v šolo v Mozirje, kjer je potrdil upe svojih dobrotnikov. Tako je tudi za njega bila možnost šolanja na celjski gimnaziji podana. To je zaključil s posebno pohvalo. Pri šolanju sta ga gmotno podpirala učitelj Anton Lajnsič in kaplan Jurij Regula iz Mozirja. Kasneje mu je izkazoval pomoč Josip Lipold, župnik in pesnik z Rečice ob Savinji, to mu je omogočilo nadaljevanje študija na modroslovni fakulteti v Gradcu. V tem mestu se je srečal s takratnimi „avstrofiliškimi“ krogi in pod vplivom dogodkov nemirnega leta 1848 krenil s poti, ki si jo je prvotno zamislil. Naj tu navedem misli Žige Laykaufa: „... ga je zalotilo noro leto 1848. Vzgojen v

avstrijskih reakcionarnih šolah, vzplamtel je v njemu takrat duh „avstrijkanstva“, najbrž so ga pa vodili visokoleteči cilji mladega sanjača in je zategadel spomladi 1848 vstopil kot prostak v 7. lovski bataljon in se prekrstil v „Karla von Sigenfelda“, katero ime je takrat drugače donelo, kakor slovensko okorno Florijan Vodovnik“. Vojaške slave ni doživljal in je kot stotnik bil upokojen. Živel je še naprej v Gradcu in tam tudi 21. 2. 1884 umrl.

Ob površni sliki njegovega burnega in ne ravno z uspehi kronanega življenja, bi človek pomislil, da gre za rojaka, ki se je v divjini tujine zgubil. Ne, Florijan Vodovnik je bil vse svoje življenje notranje povezan s svojo ožjo domovino in je njej namenjal večino svojih pesmi, ki so jih sodobniki dobro ocenili. Njegova domovinska ljubezen je prisotna v njegovih besedah, denimo tudi v pesmi, ki jo je posvetil mozirski šoli, prevedel pa jo je Žiga Laykauf. Prva in zadnja kitica glasita takole:

Po svetu me je tiral življenja val besneč, čeprav se mi odpiral drugod je cilj blesteč, povsod sem mislil nate, mozirski šolski hram, na srečne ure zlate, ki sem prebil jih tam...

ra, da je izdal zbrane pesmi Florijana Vodovnika. Žal pa ni uspel zbrati vseh njegovih stvaritev.

Čeprav v tujini živeč, je ostal Vodovnik vendarle pesnik svoje rodne zemlje, saj je celo v pesmi, ki jih je pisal na bojnem polju v Italiji, vtikal sanje o lepota naših planin in dobroti naših ljudi.

A. VIDEČNIK

Kino v februarju

MOZIRJE

2. II. Doživljaji pop peveca — erotična komedija
4. II. Jekleni živci — akcijski film
6. — 7. II. Španske olive — erotična komedija
9. II. Doživljaji v avto kampu — erotična komedija
11. II. Quadrophenia — mladinska drama
13. — 14. II. Ta vražji jazz — glasbeni film
16. II. Doživljaji učitelja vožnje — erotična komedija
18. II. Javna hiša 122 — ljubezenska drama
20. — 21. II. Maščevanje Soni Lija — akcijski film
23. II. Norma Rae — družbena drama
25. II. Nasvidenje v naslednji vojni — vojna drama

27. — 28. II. Glasbi nikoli konca — glasbeni film

LJUBNO

2. II. SMER MEHIKA — ameriški film, vestern
6. — 7. II. ČLOVEK, KI JE LJUBIL ŽENE — francoski film, ljubezenska komedija
9. II. NAJVEČJE MAŠČEVANJE BRUCE LEE — hongkongski film, akcijski
13. — 14. II. ŠPANSKE OLIVE — zahodnonemški film, seksi komedija
16. II. DOŽIVLJAJI PRIVATNEGA DEDEKTIVA — angleški film, krimikommedija
20. — 21. II. V CAST ZRELIH ŽENA — ameriški film, erotski
23. II. F. I. S. T. — ameriški film, drama
27. — 28. II. HOTEL DRAKULA — zahodnonemški film, grozljivka

„Savinjske novice“

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno — Izdaja SZDL občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik — Tehnični urednik Niko Kupec — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 830-040 — Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 52810-637-55424 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu — Stavek, filmi in prelom ČZP Dolenjski list Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.